

ТРИ НАЈВЕЋА ПРОТИВНИКА ДОБРОГ МАЧЕВАЊА (И СВЕГА ДРУГОГ)

Александар Станковић

**"Многе силе су постројене против
Правила витештва"**

Иназо Нитобе, "Бушидо кодекс", 1900

**ТРИ НАЈВЕЋА ПРОТИВНИКА ДОБРОГ МАЧЕВАЊА
(И СВЕГА ДРУГОГ)**

"Витез, смрт и ђаво", Албрехт Дирер, 1513.
Еразмо Ротердамски овом бакрорезу 1515. године посвећује текст:
**"Не силази с пута истинског, колико год да је тежак и
какве год се утваре испречиле на њему."**

књига XI
Београд
СИГНАТУРЕ, 2016

“Бумбу но иши” – “Перо и мач су у складу”.
За лењ и туп дух недостижно је мајсторство у мачевању пошто
оштрину мачу даје само оштар дух који га води.
Паметан човек, зато, учење мачевања увек започиње са оним што
најбоље бруси и оштри дух: с љубављу према читању - књигом.
Мајсторство и врсност у мачевању, свакој вештини и животу уопште,
дакле, темеље се на култури пера јер једино нас слова
одвајају од тупости духа – дивљаштва,
просташтва, неукости и ропства.

"И докле год буде даха у мени, и докле год снаге будем имао, нећу престати да се бавим испитивањем истине, и да вас саветујем, и подучавам говорећи по свом обичају: *добри мој човече, Атињанин си, из града највећег и најгласовитијег по мудрости и моћи, а није те стид бринути се само за благо, како ћеш га што више имати, и за славу и част, а за мудрост, истину и душу, да буду бољи, не бринеш се и не мариш?*

Па ако се ико од вас буде правдао говорећи да се брине, нећу га одмах пустити да оде, него ћу га испитивати и истраживати; па ако ми се учини да у њега нема врлине, а тврди да је има, грдићу га што најмање цени оно највредније а највише оно безвредно.

(...) и наговарам стога млађе и старије међу вама да се не брину тако силно за своје тело и благо већ за душу, да буде боља (...) јер не рађа се у људи врлина из блага, него из врлине благо и сва остала добра у приватном и јавном животу."

Платон „Одбрана Сократова“

*„За тријумф зла неопходан је
само један услов: да добри људи
седе скрштених руку" (Едмунд
Берк), јер док „паменији попуштају"
будале харају.*

У народу се обично мисли да је порука древне кинеске фигуре "три мудра мајмуна": **"Не говори зло, не гледај зло и не слушај зло"** јер ако не чујеш, не видиш или не говориш зло и сам ћеш бити поштеђен од зла пошто не учествујеш у њему.

Међутим, права и много дубља порука ове фигуре - подсећајући да се не говори за мудрог већ будалу да је *мајмун*, је потпуно супротна том *опортунизму* и она гласи: **"Ко неће да види зло, неће да чује о злу и о злу ћути на крају ће завршити као мајмун"**. То потврђује не само још једна животиња - *ној*, који кад се уплаши гурне главу у песак како не би гледао зло које долази да се мирно послужи са остатком његовог тела, него и још две, исто тако древне, кинеске изреке које кажу: "Не супротставити се злу исто је што и учествовати у злу", и "Ко пушта да га зло носи, зло ће га и однети."

"Дневник учитеља мачевања"

*

*"Највећа невоља овог света је
невоља неувидљиве невоље."
(Михаило Ђурић)*

Постоје три врсте слепаца у мачевању и животу:
они који не виде шта ради противник и шта се дешава, они који не смеју да виде шта
ради противник и шта се дешава и они који не желе и неће
да виде шта ради противник и шта се дешава.

Они који не виде могу *угледати*, они који не смеју да виде могу *прогледати*,
они који, међутим, неће и не желе да виде најгори су слепци јер им *лењост* затвара
једно а *таштина*, *понос*, *гордост* и *сујета* друго око.

И док први слепци у мачевању и животу страдају често, други страдају најчешће,
трећи страдају увек.

"Дневник учитеља мачевања"

**Ars virtutis causa - ВЕШТИНА ЗБОГ ВРЛИНЕ,
а не вештина због побеђивања, јер врлина остаје врлина
и кад губи.**

"Св. Ђорђе и змај", Рафаел Санти, 1505

Вавилонска кула ¹

¹ Торањ који су у Вавилону саградили људи, Нојеви потомци, уједињени у намери да досегну небеса, попну се до Бога и створе грађевину толико високу да је он неће моћи потопити поновним потопом. Због те охолости, грамзивости, гордости и занемаривања вере Бог се разљутио па је срушио торањ и изазвао хаос пометњом језика код градитеља. Иста тема али са другим учесницима и сличним завршетком је изложена и у миту о паду *Икара* који је летео ка Сунцу покушавајући да га досегне, али и *Луциферу* (лат. *lux* што значи "светло" и *ferre* - "носити", *lucet ferre*, свјетлоноша) – највишем и првом Божјем анђелу који је био доносилац светлости и „онај који осветљава, лучоноша, разоткрива, показује истину“. Он је пожелео да не буде више носилац светлости већ светлост сама – Бог. Тако је због своје гордости и похлепе бачен у мрак (*"И Отац мој му због гордости изглед промени и светлост нестане са њега и лице му постаде налик усијаном гвожђу. И он репом својим привуче трећину анђела Божјих к себи и би избачен из Божје престонице и разрешен дужности небеских."* - Апокрифна књига Јованова) у коме се претворио у анђела пада - *Сотону* – господара таме: „Оног који се противи, оптужује, лаже, вара, заводи, обмањује, прикрива...“, или како се још зове **архистратега** – првог завереника, оца свих завера.

**Постоји много пењања за
која се не види да су
силажења.**

Већина савремених људи је научена да све што се као **ново** и хипермодерно појави одмах прихвата као најбоље, а у складу са модернистичком догмом о нужности бесконачног „напредовања“ која се као аксиом не сме доводити у питање. Такви људи, међутим, у том свом *вавилонском јуришу на небо* (заправо бескрајној похлепи коју еуфемистички називају *амбициозност* јер „Амбиција је увек гладна“ - Овидије) не виде да се напредовати може и у погрешном правцу - слично болести која напредује. Они исто тако не виде да демонско не припада само прошлости већ се и стално изнова рађа па сваки **нови** корак у било чему увек може бити корак не само напред, лево, десно, назад, горе - већ и у **провалију**.

Дакле, пошто свако и лако може начинити **ново** али тешко ново а **вредно**, па у свему зато увек наилазимо више на ново смеће него на старо злато, ништа што је *ново* није тиме одмах пожељно или боље од старог. Отуд паметан човек све мери по томе *какво је и где води* а не по томе да ли је модерно или демодје.

С друге стране, јер „Модерно је оно пролазно, летимично и случајно“ (Бодлер), човек који је **опседнут** новим и хипермодерним - пролазним, летимичним и случајним... неизбежно постаје неспособан за непролазно и ванвременско па живи само живот безначаја тривијалне, баналне и празне свакодневице.

У свакој вештини, и животу уопште, све што се чини досеже вредно и изврсно тек кад се у његовом пролазном, случајном и модерном налази и проналази непролазно, нужно и немодерно - *класично*. Стога, иако је данас размишљање сопственом главом о било чему постало тешкоћа, реткост и опасност, не треба никако *прасећи* прождирати све што **новачење** добаца, нуди или намеће, већ промишљати, вредновати, бирати и одбацивати.

Зато кад искорачујеш некуд не трчи одмах слепо и похлепно у "ново" већ прво испитај *куда* оно води и ослањај се увек и на старо јер човек који игнорише проверене вредности тиме деградира себе.

Нека ти, дакле, у свему што чиниш стално једна нога остане на древним путевима и не прихватај олако све што време добацује јер као што свака велика река непрестано кривуда стварајући нове токове који убрзо пресушују, али остаје у свом древном кориту, тако и класични, "немодерни" путеви којима су генерације пролазиле кроз све ватре миленијума довољно су опробани и чврсти да њима може безбедно корачати ка *вредном* и *значајном* будућности и свако ново покољење.

Паметан мачевалац у борби, и мудар човек у животу, отуд, никад не срљају слепо напред. Они су спремни у сваком тренутку да пођу и назад уколико их тај корак води напред као и да не ступају напред уколико их тај корак води у назад.

*

"... Осећао си читавог живота да са овим светом нешто није у реду.

Не знаш шта али оно је ту, као шиљак у твом уму, који те тера да полудиш-" (Морфијус - "Матрикс").

Три **нова** противника свега *вредног* и *изврсног* у сваком делању, вештини, и животу уопште су се лагано, нечујно и неприметно - као почетак Равеловог „Болера“, увукла у данашњицу.

Сад савременост посвуда, све јаче, брже... свира њихову музику и заводи све више људи да и не примећујући занесено витлају у том поамном вртлогу **нови** плес што постаје велики **вир** који, уз звуке музике прелазеће у звуке *краја* музике, гута у свој амбис празнине све.

Тај **вир** гута и сваку вештину, па и **мачевалачку**, јер мачевање једног времена одражава дух тог времена па како неко живи одређује не само начин на који мачује већ и начин на који неко мачује открива и како он живи и какво је време у коме живи.

Но, као што свако **ново** зло је само исто **старо** зло - али у новом оделу, тако и све ново што му се супротставља је исто **старо** добро које му од искона стоји на путу - али сада у новом оделу.

"Три демона", студија глава, Џон Рансман, 1767.

Пођи намерно предњом ногом сувише напред и понуди противнику да те у њу "опуштено" погоди. Он ће ако је модерни тркач за *угодним* и *лаким* ту једноставну, комотну и комфорну мету - док ти спремно циљаш у његову руку, главу или груди које ће оставити незаштићене, напасти лакомислено, лакомо и сладострасно, - и страдати.

Кад те противник у борби својим радњама, или модерни живот разним "угодностима", "благодатима" и "погодностима" мами или усмерава ка неком *лаком* и једноставном добитку иза тога се готово увек крије нека замка, превара и зло.

Зато буди подозрив и опрезан према свему *лаком* и *угодном* јер ђаво не иде по свету са репом, роговима и пламеном што пече и боли већ, јер "*врата пакла су широка и пространа а рајска узана и тесна*" (Данте), са крилима лакоће и огрнут плаштом угодног, пријатног, слатког, одмарајућег, једноставног, забавног, корисног, уживајућег...

Стога у стварима које ти као примамљиве и "добре" непрестано нуди свакодневни хипермодерни живот „бескрајног напредовања“ гледај, промишљај, премеравај и откривај зло које ти се обично успут невидљиво и скривено подмеће испод тога иначе ћеш завршити као *СОМ* - са лепим, укусним и дебелим црвом у устима, али и удицом у стомаку.

"Дневник учитеља мачевања"

ПРВИ ПРОТИВНИК

- Хедонизам -

Још нас школска **механика** учи да сразмерно сили која делује на нешто мора расти и мера силе која се као реакција томе опире. У сваком делању се, дакле, нужно налази отпор, супротстављање, напор и *бола* као његов саставни елемент. Покушавати, стога, чинити било шта без напора и *бола* значи не чинити ништа, а тежити у делању чистом задовољству заправо значи уживати у *напред* - на кредит, а уз наплату накнадним болом јер *"На овом свету све се плаћа, а нарочито је скуп ужитак."* (Анатол Франс) па *"Чашу меда још нико не попи а да је са чашом жучи не загрчи."* (Његош). Ни у чему, дакле, није могуће добити нешто ни за шта - заобићи космички закон одржања једнакости и равнотеже енергије улагања и добитка.

С друге стране, исто тако, учити мачевање значи пре свега учити *владање* мачем. Али *владати* мачем значи покоравати се законима механике помоћу којих се њиме влада јер не можеш радити шта хоћеш и добити шта хоћеш. Да би добио шта хоћеш увек треба да радиш шта *мораш*. Но, учити мачевање значи још и учити *владање* својим телом, мислима и осећајима – покоравати се законима *тела, духа и душе* помоћу којих се њима влада. Научити се покоравати и слушати, дакле, прва је степеница у учењу *владања* и *господарења* у било којој вештини, и животу уопште јер сва моћ човека над природом утемељена је на његовом покоравању њеним законима.²

Но, пошто је човековој слободној вољи свако морање и покоравање увек противно тешко и болно, не само свакој људској моћи и слободи већ и цивилизацији и култури су вазда неизбежни сапутници у свему увек одрицања, жртве, напори, патње и болови.

² *"Не покреће парну машину угаљ и ватра већ инжењери који робују закономи топлоте, металургије и механике."* (Џејмс Ват)

Време данашње, међутим, на сваки начин у свему, сваког и на сваком кораку **лаже** да је могуће опуштеним, уживањем, пријатним, забавним, удобним...- дакле, без отпора, напора и бола постићи нешто. Отуд посвуда све више зависника и болесника од слатког, несамосталних, млитавих, размажених, лењих, саможивих, незрелих и егоцентричних *готована, мекушаца, конформиста и опортуниста* који покушавају наивним и узалудним калкулацијама и шпекулацијама, тражећи стално лаке, комотне, пријатне, „опуштене“, угодне, без напора и бола заобилазне путеве мањег отпора, да поједу "бесплатни ручак".

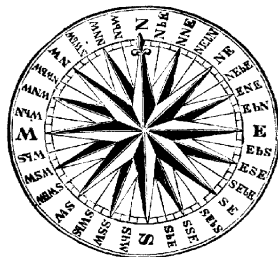
Савремени људи су тако уз помоћ безброј хипермодерних техничких помагала која "олакшавају" живот - заборављајући да *"Што ти више треба мање вредиш"*(Фром) и да *"Ко без слуге не може - он робује"* (Епиктет), у највећем броју постали неспособни и лењи духом, душом и телом за било шта тешко и вредно па се у свему држе само оног што је лако доступно, комфортно, једноставно, угодно, забавно и за уживање тврдећи да се од бола и напора клоне јер нису *мазохисти*³.

³ Супротност хедонизму – животињском трчању за уживањима, међутим, није мазохизам – трчање за болом, јер мазохизам је исто трчање за уживањем само у болу, дакле, хедонизам другог избора укуса. Неко ужива у слатком, неко у горком, киселом, љутом, а неко у болу. Супротност хедонизму је, међутим, стоицизам – чврстина, самоудржавање, самоконтрола, обуздавање, издржљивост, одрицање, (с)трпљење и постојаност пред болом без стењања, јадиковања али и без задовољства и уживања у њему. Само такав став и прихватање да су напор, жртва, патња и напор нужна улагања за постизање вредног у било ком чињењу, а у духу латинске изреке *Per aspera ad astra* – кроз трње до звезда, ствара одлучност и чврстину карактера, прибраност, сталоженост, истрајност и смирење који су најважнији сапутници сваког мајсторства у било чему.

Такви, међутим, обично не виде да: "Већина задовољстава нас милује и грли како би нас лакше задавила (...), а кад би главобоља предходила пијанству ми бисмо се чували да не попијемо сувише. Али уживање да би нас завело, иде испред и сакрива нам своју пратњу." (Мишел де Монтењ, Мисли, 1580) па „Главни задатак сваке власти треба да је у највећем подстицању утољавања свих уживања народа јер док човек исцрпљује своје тело и душу у наладама слатког и погубног уживања, он не осећа тежину својих ланаца, и ви на њега можете стављати стално нове окове, а да он то и не примети. Зато је права суштина државне власти стоструко умножавање средстава за магарчење и сладострашће народа (...) – то су средства да се плебејци држе на узди." (Маркиз де Сад, „Жилијет“, 1797.)

„Брод лудака“, слика Хијеронимуса Боша, генија алегорије из 1494. или 1500. год., приказује разне људске мане и грехове, па и сатиру лудила испразног хедонизма. Слика је препуна симбола (на осматрачници јарбола на којој се од жбуња не види ништа је уместо човека шупља маска - симбола површности и привида, уз то и демонског лика; на застави је насликан полумесец - симбол мене, пролазног и краткотрајног, а испод ње је везана печена кокошка и мало ниже огромни уштипак који виси низ конопац јарбола "на изволите", - симболи готованства и лењости; на тањиру су трешње - симбол ласцивних уживања; крчаг - симбол материце, окренут наопако и набоден на мотку сугерише празнину бесплодног уживања...) и на њој лудаци, представници разних друштвених група, ношени екстатичким заносом чулних задовољстава необуздано уживају у јелу, опијању, забави, песми, игри, купању, весељу, тучи и малоумностима, несвесни свог окружења, на броду којим нико не управља и за који се не зна куда иде.

Тежина мачевања, сваке вештине и живота опште, увек и неизбежно расте са количином избегавања тешког у њима.

Дакле, све што ти олакшава - то отежава, јер да би вештина и живот постали лаки потребан је прво и пре свега **напор**.

"Дневник учитеља мачевања"

Мачевалац **хедониста** никад не гледа како и шта чини у свом мачевању већ само како да то што чини је угодно, пријатно, уживајуће, лако и уз што мање напора и бола. Он, дакле, мачујући не мисли о мачевању него о свом задовољству - себи, не бави се мачевањем него **собом** у мачевању.

Али, чим код једног мачеваоца у његовој вештини и човека у његовом животу **удобност** и **уживање** постану главни циљеви они ступају на пут опадања, слабљења, кржљања, одумирања и дегенерације – пут **декаденције**, јер зато што је сваки раст увек умирање и бол нечег да би се створио простор за нешто друго ("Заиста, заиста вам кажем: ако пшенично зрно падне на земљу и не умре, онда остане једно; а ако умре - много ће плода донети." (Јован, XII, 24), **тамо где нема бола нема ни рађања и раста, ни у вештини ни у животу**.

Зато, насупрот већине савремених људи заражених хедонизмом (који се као непрекидно бављење собом кроз стално задовољавање себе претвара увек у **нарцизам**) постоје и људи који стремећи **племству живота**, јер "Сигурно је да оно што се ретко налази мора бити врло тешко (...), а колико је све изврсно увек тешко толико је и ретко" (Спиноза, Етика, 1662.) имају супротно гесло: **Difficiliora meliora - Теже је боље**.

Ако је, дакле, прво правило за срећан живот, и половина мудрости - како каже Епиктет, "Моћи подносити све" - при чему "Подносити оно што мислиш да не можеш поднети, значи стварно подносити", да "Патња оплемењује" (Достојевски), као и да "Само се болом мудрост стиче" (Есхил), тада никад ништа вредно не израста из уживања, забаве и лењости хедонизма већ само из жртве и пркоса **стоицизма**.

С друге стране, ако је друго правило за срећан живот, и друга половина мудрости, да „**Давање је нешто највише што можемо узети од живота, а давање је вредно тек кад је жртва - заболи**" (Јован Златоусти), тада највише што добијамо у животу и оном што чинимо долази нам увек и неизбежно тек кроз **напор** и **бол**.

Виђа се, међутим, уистину да понекад скоро безначајна ствар у вештини или животу захтева од нас огромна улагања, напоре и бол, као и обратно - да велику и значајну ствар у вештини или животу постижемо одмах, лако и без напора. Ово увиђање да **величину подухвата не мора увек пратити**

адекватно уложени напор у њега је, међутим, привид који пречесто доводи људе у заблуду да је ипак могуће добити "бесплатни ручак". Такво брзоплето гледање, наиме, увек заборавља да улагање у нешто не постоји само као видљиво, тренутно и директно већ и као невидљиво, посредно и заборављено па да је, како то пише Стендал, *"Често потребно двадесет година за успех преко ноћи."*

Мачевати, па и живети не мора бити ни тешко ни болно - ваља се само затрчати као јуне. Но, **добро** мачевати и **добро** живети је увек тешко и болно. Због тога се **лоше** и **добро** не разликују само као лоше и добро већ и као **лако** и **тешко**.

У мачевању се, дакле, све може чинити *лакшим* и *једноставнијим* путем: једна акција изводити на лакши и једноставнији начин, учење и увежбавање уз лакше и једноставније методе, борба лакшом и једноставнијом техником и тактиком, мачевати лакшим мачевима и мачевима за простију технику..., али, мачевање на тежи начин, иако је захтевније, увек је боље од учења на лакши и једноставнији начин јер уз препреке мачевалац не само да се учи њиховом савладавању већ и **расте, чврсне, јача**, и најважније - **САЗРЕВА**.

И као што се тело развија тек кроз напор мучних физичких вежби, оштроумље и снага духа расту само кроз тешкоће читања и промишљања туђих и сопствених мисли, а душа се не богати и не оплемењује без патњи, сумњи и разочарања тако и изврстан мачевалац и вредно у његовој вештини никад не израстају из лагодног, лаког, уживања, забаве, "опуштености" и лењости већ само из тешкоћа, напрезања, одрицања и жртви.

Пошто, дакле, напор човека **јача** (*"Што ме не убије то ме снажи"* - Ф. Ниче) - због чега се извори снага не налазе у лаком већ тешком, свако ко у савладавању било које вештине, па и вештине мачевања, тражи лаке, једноставне, комотне, пријатне, угодне, брзе - "турбо-инстант" забавне путеве са решењима без напрезања показује да је *ленштина* и *калкулант* на путу *слабљења*. Но, он је исто тако због своје слабости (која увек бежи од тешкоћа што нужно прате постизања свега изузетног), осуђен да у свему што чини дохвата само лоше или безвредно, јер *"Блато а не злато вади се лако"*.

Управо из тих разлога је још 340. године п.н.е Менције написао: *"Кад Небо неком намерава да повери велико дело, прво вежба његов дух патњама, а његово тело тешким радом; мучи га глађу и излаже га крајњој беди; осујећује његове подухвате. На све ове начине оно подстиче његов дух, очвршћује његову природу и исправља његове недостатке."* Потврда свега наведеног се налази и у чињеници да и у свакодневном животу за човека ништа нема вредност ако му сам на свом зноју вредност није открио па му зато увек и брзо постаје безвредно све поклоњено или лако доступно.

Мајсторство у свирању, плесу, сликању..., и свему другом, долази тек кад свирач, играч, сликар... обраћа пажњу на то што ради а не на напорно, болно, непријатно, непријатно, тешко..., које прати тај рад. Исто је и у мачевању. Мачевалац у учењу и вежбању своје вештине достиже мајсторство не кад гледа да ли је то што чини угодно, пријатно, напорно или болно већ да ли је то што чини изврсно и исправно учињено. *Вредно и одлично не постиже онај мачевалац који мисли о себи већ онај који мисли о мачевању - не онај који се бави собом у мачевању већ онај који се бави мачевањем у себи.*

Зато су ратници у прошлости вазда били поносни на своје телесне ожиљке бола из битака, песници на своје ожиљке бола душе, мислиоци на своје ожиљке бола духа, ствараоци на ожиљке рада... Ожиљци на телу, ожиљци на духу и души су једини докази да је човек у нечему досегао мајсторство и испуњено живео јер оно што није падало није ни летело, оно што није болело није ни уживало..., а ко се сачувао од ожиљака сачувао се не само од вредног и значајног већ и од живота самог.

Уживања и пријатности, дакле, заслужују сваку похвалу пошто "Уживање је со живота" (Еразмо) али не када су циљ путовања већ лепо време или пријатан сапутник на путовању, јер сољу се соли али од соли се не живи.

*

Животиња се никад не пита да ли је нешто *изврсно, лепо, добро, здраво, узвишено, вредно, племенито...*
већ само да ли је *угодно и пријатно* или не.
За њу је све прихватљиво ако пружа задовољство и ништа није прихватљиво ако боли.
Зато звер *ужива* док чини зверства,
злочинац *ужива* кад му је пружена прилика за злочин,
зависник *ужива* у оном што убија му живот
јер више га боли да се лиши уживања него да умре...
јер драже му је уживање од живота
Уживање, дакле, може бити исто толико од добра колико и од зла па не може бити мера оног због чега се дела, живи и чему се тежи.
У свакој вештини, па и мачевалачкој, и животу уопште зато човек настаје, зри и уздиже се изнад
животиње и *urban animalis-a* - дивљака који се одева, тек када увиди да постоји *угодно* које је безвредно и зло али и *неугодно и болно* које је вредно, добро изврсно, лепо, узвишено, племенито... - и изабере живот *човека* а не трчања за уживањем и бежање од бола - живот *животиње*.

"Дневник учитеља мачевања"

**Неки Еуклидов ученик, након што је из геометрије научио
аксиом паралелних права, упитао је незадовољно учитеља:**

„Шта ја добијам учењем овога, што не служи ничему?”

Еуклид тада позва свога роба и рече му:

**„Дај овоме новчић јер он из свега што чини мора имати
за себе неку корист.”**

Диоген Леартије

ДРУГИ ПРОТИВНИК

- Прагматизам -

За већину хипермодерних људи све чиме се баве мора да је **практично употребљиво и корисно – „јестиво“**. Тако је настало нпр. „јестиво“ *студирање* у коме *студије* нису више оно што су хиљадама година још по свом имену (лат. *studium* – тежња, стремљење, ревност, помно испитивање, истраживање, проучавање, размишљање...) биле: *унутрашњи духовни порив за спознајом света и мудрости – култура*, већ су постале занатско-трговачко школовање и оспособљавање за оперативно техничко-употребна умећа од којих ће се зарађивати, куповати, јести, пити, становати, путовати... - *посао*.⁴

⁴ И док су, зато, некад учитељи говорили - "учиш за живот", јер циљ учења је био *сазревање, мудрост, грађење карактера и обликовање човека кроз образовање а не знање, звање, интелигенција, умеће...*, данас говоре "учиш за посао" јер главни циљ учења је *добит*. Дакле, док је некад посао био *део живота* данас је *посао постао сав живот а живот, па и учење и спознавање, постали су обичан посао*. Тако је настао један свет у коме је све постало роба и трговина и сви постали купци и трговци.

На исти начин *вулгаризације* свега данас су настали и „јестива“ наука, „јестива“ уметност, „јестива“ политика, философија, култура, „јестиви“ међуљудски односи, "јестива медицина", "јестиве" вештине..., а који постоје само да би корисно служили свакодневном практичном задовољавању нечијег пуко биолошког „У се на се и пода се“ живота - идеологији чија је највиша и једина идеја пуњење *банковних рачуна, ормана, стомака...*, дакле, користољубље - *похлепа*!

У том свету „јестивости“ је допуштено само корисно, практично, економично, исплативо, функционално, ефикасно, рационализовано, сцијентистички прорачунато, регулисано, контролисано, логично и инструментализовано, а живот у њему - сачињен сав од баналне приземности, без *духа, идеала, маште, снова, игре, културе и слободе*, са једним машинским, стерилним и празним стако-пластика-метал дизајном исто тако машинских, стерилних и празних стакло-пластика-метал људи за које "пар добрих чизама и кобасице више вреди од све уметности" (Гогољ) - је савршени живот **прагматизма**.

Но, такав кратковиди, прозаични и материјалним интересима заробљени трговачки ум не види да срце није само практична и корисна пумпа за крв већ и **испуњеност** живота. Он исто тако не види да говор није само корисна и практична гласовна комуникација већ и **поезија, певање...**, да се људи звуком баве и бескорисно кроз **музику**, кретањем бескорисно кроз **плес**, писањем сувишно кроз **калиграфију, архитектуру** сувишно уз грађевинарство... Он, такође, заборавља да математика није само практична

трговачка и техничка рачуница већ и вештина кретања кроз теоријски бескрај непостојећих појмова математичког идеалитета, да философија није пуки практични и корисни сцијентистички инструмент логичке анализе из угла конкретног већ и у вечном темељу фило-**софија** (грч. *philos-sophia* - љубав према **мудрости**) па и много више од математичко-аналитичког машинског рационалитета (*"Да су за мудрост довољни само непогрешива логика и разум тада би вазда калкуланти, шпекуланти и трговци - а не филозофи, били мудраци"* - Балзак), дакле, и интуиција слободне контемплације и спекулације⁵, промишљање из угла, најопштијег, вечног и

⁵ лат. *speculum* - огледало; *"Ум мудраца, будући да је он досегао мир, постаје огледало свемира"* (Чуанг Це), дакле, кроз *спекулацију* мислиоца свемир промишљајући и гледајући се, као у огледалу, постаје свестан себе.

неопипљивог - лепота истраживачког мисаоног лутања метафизике и критичко размишљања што, јер није само пуки разум већ и ум, се претвара у *уметност* која развија, култивише, оплемењује и обликује дух ка мудрости. ⁶

⁶ Данашње друштвене, природне али и уметничке "школе", насупрот томе, су претворене у *техничке школе* и то веома сличне модерним фабрикама пилића у којима се људи под инжењерингом посебно изолованих, усмеравањих и контролисаних вештачких услова "кључају" празним техничко-сцијентистичким "турбо-инстант" оперативним информацијама за стероидно подстицање на брз раст, али не и *сазревање*, а како би били што пре гурнути у кланицу општег тржишта корисне употребљивости.

Користољубиви и похлепни антидух прагматичне хипермодерности не подноси и не дозвољава зрелог и образованог човека јер *"Перо и мач су у складу"* - пут учења и пут борбе је један, па зато идеал савременог образовања није никако одгајање, васпитавање и просвећење - стварање слободних личности које су лепо, узвишено и чврсто исковане, него супротно - синтетичких, корисних, меканих, зависних и употребљивих *техничара опслужитеља* - робова будућности за један свет и време без будућности. Зато је *"Потребно људе убедити да је "ин", у моди и пожељно бити глуп, простак и неук. Истовремено треба изазивати на сваком месту сваки отпор према правој култури и образовању који морају бити маргинализовани."* (Ноам Чомски)

Исто тако, али са друге стране, свет у коме је нешто вредно само уколико је *успешно, корисно и практично* је увек и суштински свет без **вредности**. Наиме, ако је сва вредност у *успешном, корисном и ефикасном*, а дешава се и да **пљачка** неком буде *успешна, корисна и ефикасна*, а херојски отпор злочину буде *безуспешан, бескористан и неефикасан*, тада свет прагматизма живи у *празнини вредносне пустиње*.

Он, наиме, усмеравајући све на пругу празног пијачног живота приземног, пролазног, маргиналног и баналног користољубља ствара празну, приземну, пролазну, маргиналну и баналну *чулно - предметну културу* насупрот идејно-вредносне - *духовне културе*. Тиме гради један свет социјал-дарвинизма у коме је врхунац свега *трговати, ратовати и спортовати* - *туча*, а његова култура, испражњена од свега стварно вредног, великог, суштинског и непролазног, је ту само како би прагматично служила да измученим и исцрпљеним прагматичима после њиховог радног дана пружи масовну, брзу, лаку и плитку комерцијалну забаву, одмор, опуштање, разбибригу, спектакл, наркозу, заборав, задовољство и разоноду да би били оживљени, окрепљени и обновљени за нови радни дан који следи!

Мачевалац *прагматиста* никад не гледа како и шта чини у свом мачевању већ само како да његова вештина буде практично, успешно, ефикасно, и функционално употребљива за неку његову корист.

Он, дакле, исто као и његов брат *хедониста*, док мачује не мисли о својој вештини већ о томе како да му она буде од користи, не мисли о мачевању самом већ о својим интересима и **себи** у мачевању, - не бави се вештином у себи већ користољубиво и нарцистички **собом** у вештини.

Но, као што се право мајсторство у сликању, писању, свирању..., и свему осталом, јавља тек кад се сликар, писац, свирач... посвети из љубави томе што ради а не чему то њему служи и какве користи има од тога што ради, дакле, бави се тиме што чини а не собом који чини, чак и по цену жртве и штете себи, тако је у сваком чињењу уопште, па и у мачевању.

"Дневник учитеља мачевања"

Мачеваоци прагматичари мисле само на практично, употребљиво и корисно у мачевању. Они, у складу са том *користољубивошћу*, прво постављају себи питање "чему мачевање без надметања и побеђивања, опипљивих успеха, такмичења, положаја на ранг-листама, медаља, самопоказивања, пражњења адреналина, награда, статуса, путовања, задовољеног поноса, таштине, сујете...?", па је њихово мачевање непрестана обузетост **собом** и вртење око себе, својих сопствених потреба и свог самозадовољавања.

Ти *егоцентрици* никад не могу постићи стварно вредно у било којој, па ни мачевалачкој вештини, јер онај ко као у огледалу нарцисоидно гледа само себе и своје интересе не може видети цео преостали свет. Он слично гладном човеку који види само јестиво, гледа и види у својој вештини једино оно што је непосредно везано рачуницом за његово коначно и ограничено **ја** остајући слеп за бескрај вештине који му измиче.

Насупрот томе, човек у оном чиме се бави достиже врхунац тек **посвећењем**, дакле, кад се његово **ја** утопи и нестане у томе што чини уз заборав на своју корист, добит или штету - а због чега увек само онај ко се одриче делања за себе на крају највише за себе и добија.

Из тог разлога гледање мачеваоца на мачевање из угла прагматизма указује не само на његову ускогрудост и саможивост према вештини и свима који саучествују у његовој вештини већ и на некултивисан карактер који је неспособан да се односи племенито према другом, себи и вештини којом се бави.

Наиме, суштина култивисања у свему је управо у окренутости вредностима које прекорачују појединца и индивидуално - у надиндивидуалном, трансцендентном и универзалном, а по чему се и разликује уљуђен човек од простака који се као животиња бави сваког тренутка само собом и себи корисним сводећи све на питања: "а где сам ту ја?", "чему ми то може служити?", "како то могу искористити"?...

Прагматизам зато указује и на **неотмен** карактер мачеваоца и човека јер ни у чему нема херојског без свесно одбачене користи а изабраног великог и трагичног губитка. Отуд насупрот тривијалне и приземне трезвености Санча Пансе витез вечности Дон Кихот увек говори у духу: „Прави џентлмен се увек бори за унапред пропалу ствар”(Борис Пастернак), "Са надом на успех никад се не бије! Не! Тек кад узалуд је, дивно је!" (Сирано де Бержерак) и "Витештво увек пре бира губитак но добитак..." (Шекспир-Антоније и Клеопатра).

Прагматизам у гледању на вештину и живот указује, међутим, још и на сиромаштво и оскудицу. Наиме, онај ко је богат не гледа ни на шта што чини **трговачки** - из угла обзирања на добит и штету, угла интереса и стицања, већ из угла луксуза, богатства и расипања што дају и поклањају, а не узимају и троше. Савремени потрошачки свет који данас са свих страна све опкољава је управо зато, ма колико привид његове спољашњости показује раскош и богатство, у својој најдубљој суштини свет највећег сиромаштва, свет празнине - беде *благостања*.

Наиме, пошто *оскудник* (без обзира шта и колико поседовао) у свему чиме се бави стално очекује и тражи путеве да узме и добије а богат и широкогруд човек због преобиља тражи у свему чиме се бави путеве да пружа, даје и поклања, слаб мачевалац је у борби увек принуђен да чини две ствари:

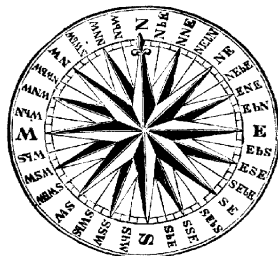
Он, као прво, јер је у мањку мора чинити само оно што је неопходно, економично, практично, прорачунато, опрезно, ефикасно и корисно - све своје снаге и пажњу улагати у *прагматику*. Насупрот томе врстан мачевалац има вишак снаге и умећа па ове поклања као луксуз и украс за лепоту онога што чини *слободно се поигравајући* са вештином претварајући је уметност.

Слаб мачевалац, као друго, у свом мачевању мора увек да се лакта за престиж јер надметање око тога "ко ће први" влада неизбежно тамо где нема нечег довољно - у оскудици и сиротињи у којој је човек угрожен и притеран, стављен пред или-или, па мора изгурати неког другог како би имао место за себе.

Такмичарски поглед на живот је, зато, увек поглед суревњивих, забринутих, неафирмисаних или неуспешних - поглед **одоздо према горе**, плебејски поглед, јер како је написао Гете: „Само се ситни боре око престижа” пошто „Као што пожар пре захвата сламене колибе него високе камене палате, тако и амбиција лакше захвата ниске него узвишене духове.”(Себастијан Шамфор)

Дакле, тамо где постоји вишак, изобиље, богатство и преливање ту нема места отимању за себе, борбе око нечега, грабежу, похлепи, конкуренцији... - ту се даје, поклања, племенито расипа и жртвује а ја и њему корисно падају у заборав.

Из оскудице, скучености, сиромаштва, слабости, угрожености, зебње и мањка произилази, дакле, увек *прагматизам* - мањак племенитости - дивљаштво, агресивност и мањак лепоте - ружноћа у делању и опхођењу према себи, својој вештини и другима како у мачевању тако и у живљењу.

*

Има ученика који брзо одустају од учења мачевања
уколико за кратко време не постигну успешно
"практичне и корисне резултате који доказују ефикасност рада".
Ти модерни *прагматичари*, међутим, заборављају да, јер битан је смисао
акције а не њен резултат, најдубљу **суштину** сваког учења и делања не чини
толико банални корисни резултат рада колико **стремљење** које
надахнућем ИСПУЊАВА човека
дајући његовом животу смисао, арому и вредност.
Циљ учења и делања, дакле, није само нека употребна "корист" и "резултат"
већ и буђење *узвишеног* у човеку кроз **стремљење** **некуд...**,
а до чега се можда никад и не може стићи.
Та стремљења и идеје испуњавају, сазревају и оплемењују људско постојање
водећи га од варварског ка људском, од видљивог, опипљивог и баналног
ка невидљивом, бесконачном и недостижном - од оног
дохватљивог ка оном чему се једино можемо дивити.

"Дневник учитеља мачевања"

Супротно гледању на све из угла *прагматизма* – *ОСКУДИЦЕ*, је цео
један свет гледања из угла *ИЗОБИЉА*. Насупрот мачеваоцима
прагматичарима постоје, дакле, и мачеваоци који се не баве овом вештином
зато што им је корисна и практично употребљива већ просто, једноставно,
необјашњиво и ирационално - зато што је *воле* без икаквог интереса и
користи.

Чинити нешто без рачунице, само због њега самог, јер је **мерак** - "за
сопствену душу", из *љубави* према томе што се чини - па чак и себи на штету,
део је барем половине живота сваког мудрог, часног и племенитог човека јер
мудрост, која у себи садржи разум и рачницу, зна да кад се све прорачунава
увек се на крају на своју штету и **прерачуна** пошто сувише разума увек води
у глупост и сувише рационалности у ирационално.

Мачеваоци *непрагматисти* зато за једини циљ свог мачевања увек
имају само усавршавање, улепшавање, слављење... - **дитирамб**, вештини
коју воле, а љубав не тражи плату јер она је поклањање а не трговина. Том
посвећењу они са страшћу жртвују своје време, мисли, осећаје и тело,
потпуно и до заборава себе чинећи све без очекивања награде јер за њих је
само делање највећа награда - "*Борио сам се - и то је довољно.*" (Ђордано
Бруно); "*Награда за добру ствар је та што је добра ствар створена.*" (Ф.
Ниче).

Прави мајстор вештине, дакле, себи никад не поставља питања: "*Чему
ми служи и каква ми је корист од тога што чиним?*", "*Како да знам да ли је и
колико то што чиним успешно и ефикасно у корисном служењу?*"..., а која
непрестано, као зубобоља шупљег зуба, прогањају у свему сваког
прагматисту.

Наиме, кад неко нешто чини из *љубави* не поставља себи питање чему му то служи нити питање која му је корист од тога што воли то што чини. Он још мање поставља себи питање како да опробава своју љубав и сазнаје колика је, колико успешна, да ли и колико напредује у њој и хоће ли за њу добити неку награду, пехар, диплому, медаљу..., а због чега и пише *Мартин Кесел „Ко тражи медаље није их заслужио, а ко их је заслужио – нису му ни потребне“*

Тајна смирености и спокоја *непрагматисте* пред тим питањима је, дакле, у томе што он својој вештини прилази из другог угла и што се мачевањем бави због мачевања самог - зато што му је оно циљ а не средство за испуњавање неких других циљева.

И као што ходач по жици ако почне да мисли о себи а не о својој вештини балансирања, почиње да страхује за свој живот па неминовно пада тако и мачевалац у борби ако мисли на себе, свој престиж, победу, награду, успех..., а не на мачевање у коме његово *ја* нестаје, увек *пада* без обзира да ли губи или побеђује. Тек кад мачевалац ступа у борбу не због надметања, победе и успеха већ због вештине саме он почиње да блиста пошто кад се нешто чини из љубави неважни су добици и губици, победе и порази... јер љубав не хаје за последице.

Циљ понављања и вежбања није да се повећа бројчано постизање поена у такмичењима већ да се достигне савршен ударац и убод. То се постиже тако што мачевалац није закупљен победама и поразима већ начином мачевања, не *бројањем* већ *вредновањем*.

Тако је споља гледано мачевање борилачка вештина чија је функција борба али у дубљем, унутрашњем смислу она је начин да се усаврши човек.

Зато мачевалац од вештине никад не изводи *разоружање* да би разоружао противника (победио га)

већ да би извео БЕСПРЕКОРНО акцију разоружавања, он не *напада* противника да би га погодио (победио) већ да би САВРШЕНО спровео замишљену акцију напада, не изводи *одбрану* да би себе одбранио већ да би једну врсту заштите урадио са ПЕРФЕКЦИЈОМ,

он се не бави мачевањем да би себе телесно, духовно и душевно

самоусавршавао - јер то користољубље не води том циљу,

већ се бави мачевањем због њега самог па га та *љубав* почиње телесно, духовно и душевно усавршавати...

И као што се лекар не бори против болесника већ болести у њему а духовник не насрће на човека већ на зло у њему тако и мачевалац, јер за свој једини циљ има само вештину, у борби се не бави противником већ вештином самом па никад не напада противника већ његову вештину, не брани себе већ своју вештину.

На тој малој, прикривеној, скоро невидљивој разлици ОДНОСА према вештини и противнику - финеси да *један разоружава да би победио а други да би извео разоружавање...* - да један у оном што чини *мисли о себи а други о свом посвећењу*, јер како каже изрека: "Ђаво се увек крије у ситницама",

се темељи све божанско и све дијаболично, све варварско и култивисано племенитошћу у вештини мачеваоца и животу уопште.

Слично плесачу који игра због лепоте играња са суиграчем, а не због побеђивања суиграча, и у мачевању борба не служи узајамном сатирању око победе и плена или спортском "пражњењу адреналина и негативне енергије", већ што богатијој, заноснијој, заводљивијој, креативнијој, инвентивнијој, елегантнијој, лепшој... вештини и пражњењу "позитивне енергије".

Добар сликар зато не настаје из такмичења са другим сликаром око тога да начини лепшу слику већ из тога што сам није задовољан својом сликом па покушава да створи бољу, добар песник није онај ко пише песму да би она била боља од песме другог песника већ онај ко у бескрај тражи праву реч јер сам није задовољан оном коју има, добар музичар није онај који тежи да боље свира од другог музичара већ онај који сам покушава да задовољи своје ухо свирајући боље..., тако и добар мачевалац не настаје из тежње да се достигне и престигне други мачевалац већ из борбе са собом око лепоте и изврсности вештине.

Право мајсторство у свему, па и мачевању, дакле, не настаје тако што мачеваоци, као *кучићи* који чим виде нешто да трчи одмах, због свог моторичког рефлекса, појуре да га сустигну, или тако што слично деци у игри „труле кобиле“ теже да прескачу један другог, већ тако што сваки понаособ сам трчи за себе и самог себе прескаче. Лествицама напретка у свему што радимо се тако не пење кроз сукоб, над-метање, тучу и дивљаштво, не против другог и преко другог већ помоћу уздизања из себе, преко себе и помоћу другог. Проблем не треба, дакле, да буде туђа висина већ наша нискост јер границе се не савладавају тако што се обарају већ тако што се прерастају. Прави мајстор било које вештине, стога, увек избегава надметање око тога да буде бољи од других јер не само да зна да *"Човек је створен за веће ствари него што је тријумф"* (Јејтс) већ и да једино онај ко премашује сам себе уздиже се.

Стварно вредно и изврсно, стога, никад не настаје из **поређења** и такмичарског надметања да **нечје** дело буде боље од дела **неког** другог - таштине, сујете, гордости, суревњивости, охолости, самољубља, славољубља или зависти "завиривања у туђе двориште" већ из тежње да делатник из себе самог пружи највише што може како би **нешто** постало изврстан, непоновљив и **неупоредив** свет за себе.

Зато човек у коме се не налази МЕРА **савршеног** уткана у њега самог, ко нема, не осећа и не изграђује сам у себи оно *идеално* које га изнутра води ка изврсном у делању, већ му стално треба нешто споља - поређење са другим, као нека штака за ослањање, досеже увек само безначајно ма на какав трон се попео. *Најбоље и савршено сваком измиче ко најбоље и савршено сам у себи нема пошто ништа божанско не припада ономе у коме нешто божанско већ не лежи.*

*

Добар мачевалац није добар по томе што ефикасно побеђује
јер он остаје добар и кад губи.
Лош мачевалац није лош по томе што губи јер
он остаје лош и кад ефикасно побеђује.
Нешто није ДОБРО јер побеђује већ зато што је ДОБРО. Нешто није ЛОШЕ јер
губи већ зато што је ЛОШЕ.
"Мали човек је и на врху мали, горостас је велик и у јама."
Мера доброг и лошег, дакле, није у побеђивању, губљењу, надметању,
успешности и дивљаштву туче већ с оне стране сваког спољашњег
поређења, у унутрашњости сваког човека и мачеваоца
понаособ - кад се круна носи у себи а не на глави.
Зато „Покушај да не будеш човек од успеха већ човек
од вредности“ (Ајнштајн)

"Дневник учитеља мачевања"

Многи ковачи су се домогли тајних рецептура ковања доброг мача но ипак га никад нису исковали. То је зато што им увек измиче један додатак у изради свега доброг, па и доброг мача - додатак који не може изрећи ниједна рецептура. Тај додатак је **приступ** ковању. Прави мајстор, наиме, наручени мач израђује **за новац** али никад не **због новца** јер зна да добар мач не кује добро плаћање већ добар рад и да дело не настаје из поруцбине већ из унутрашње ватре која гори и кад поруцбине нема.

Свако врсно дело се, зато, од обичног или лошег увек разликује само по једном неухватљивом поклону мајстора наручиоцу: *непрагматичном* вишку који се не може ни израчунати ни платити - духу оплемењујуће љубави с којим је чињено и који из учињеног зрачи. Само онај ко ради **због** љубави према стварању - *уметности*, а не због љубави према користи - *трговине*, може удахнути дух вредности и живота створеном, а због чега је и речено *"само дела љубави остају."* Изврсно и вредно у свему увек је *непроцењиво* па стога у било ком делању мерења, рачунице, награде, калкулације добитака и губитака никад не воде вредном јер док се човек бави **бројањем** - коначним и мерљивим, измичу му **вредности** - бесконачно и немерљиво.

Зато су неки мачеви добри а неки лоши, неки мачеваоци добри а неки лоши, зато су нека људска дела и поступци безвредни а неки се уздижу изнад сваког вредновања, - јер док практични интереси покрећу само трговину непрактични и недостижни *идеали* надахњују постојање човека *пламеном* што покреће свако мајсторство.

Мачевалац у својој вештини и човек у животу, стога, не треба никад да се слепо воде само корисним - јер тако се доспева само до приземне, профане, празне и тривијалне материјалне баналности, већ исто толико и оним недохватљивим пошто *"Тог волим, ко за немогућим жуди (...), јер ми смо ту вечнога ради."* (Гете)

Практично и корисно заслужују сваку похвалу и поштовање пошто *"пуно мудрости, радости и лепоте има у хлебу"* - али за стомак и гладног, и када су **средство** а не **сврха** постојања, јер како рече Христос *"не живи човек само од хлеба..."*

Сва људска величина и уздизање изнад света животињског и варварског је стога у свему, па и у вештини мачевања, само у томе да човек уме чинити сувишно и бескорисно, а јер је, како каже Волтер, *"Сувишно веома потребна ствар"*, Артур Шопенхауер додаје да *"Дивно и велико дрвеће људи саде лепоте вртова ради, а мале и ружне воћке у воћњацима, плодова ради"*, па Оскар Вајлд закључује да зато *"Можемо опростити човеку који ствара корисну ствар, само уколико јој се не диви. Једино оправдање човека који ствара бескорисну ствар је уколико јој се истински диви. Сва је уметност у потпуности бескорисна."*

*

Није толико важно да задатак испуниш ефикасно и успешно колико каквим си се показао док си га испуњавао.
У испуњавању можеш бити неуспешан али јер, *"Начин на који умиремо може учинити вредним читав наш живот"* (*"Бушидо кодекс"*), начин на који си се носио са задатком може те издигнути изнад сваког твог неуспеха,

као онај спартански у Термопилима.
Исто тако, можеш успешно испунити задатак али да све што си при томе
чинио било је толико поражавајуће да је унизило
сваки твој успех.

Добар учитељ, зато, јер придаје највећи значај томе *какав* је ученик,
увек више проматра њега него испуњавање задатка који му је дао.
Ништа што нам живот даје да чинимо не даје нам толико ради испуњења
неког задатка колико нас ради - да би разоткрио
не да ли нешто успевамо или не успевамо већ ко смо и какви смо.

"Дневник учитеља мачевања"

Да би се тело кретало нису довољни зглобови и *механика* скелета,
да би се створила музика није довољна *техника* свирања,
да би се начинила слика није довољна *техника* сликања,
да би се мачевало није довољно знати *технику* механичких
покрета тела и мача,
да би се један човек или једна цивилизација издигли изнад
дивљаштва у људско и смисаоно постојање није довољна
техника и технологија...

Све што се чини без невидљивог у чињеном - *духа*,
увек се деформише, дегенерише и разара себе и све око себе
завршавајући неизбежно у ништавилу празнине.

Техника, зато, заслужује сваку похвалу и поштовање али,
јер не свира клавир већ пијаниста,
не сме *техника* да води дух већ дух да води *технику*,
не сме мач да води дух него дух да води мач.

"Дневник учитеља мачевања"

ТРЕЋИ ПРОТИВНИК

- Техницизам -

Исти хируршки нож се може користити за спас човека али и за злочин над човеком. Сва је техника у својој суштини тако саткана па је техничка интелигенција увек вредносно празна а технократа кооперативан са свиме - од слободе до терора.

Зато је Карл Јасперс и написао да: "Техника је пут којим ђаво поплучава уништавање вредности."

"Дневник учитеља мачевања"

Кад се уједини делање у коме је циљ олакшано, угодно, пријатно, комотно, уживајуће... - хедонизам, са делањем у коме је циљ корисно, ефикасно, практично... - прагматизам, настаје техника и **техницизам**.

И као што опијање алкохолом води у смртоносну болест тако и људе данас, још од колевке на електрично љуљање и бицикла на батерије па до електричних свећица-сијалица за душе умрлих што се у модерним црквама пале на кредитну картицу, непрестано уче, наводе и приморавају да се опијају **техником** и усхићено на сваком месту, у сваком тренутку и у свему клањају справама, машинама, помагалима... - **СРЕДСТВИМА**.

Отуд слично хромом човеку који зависи од свог штапа и савремени човек, који се опија техником и технологијама, је постао неспособан за самосталан и слободан живот, па готовански зависи на сваком кораку и у свему ослања на свој технички штап - помагала, справе, машине, инструменте, апарате...

И у мачевању је све више оних који својој вештини прилазе на пуко механички начин бавећи се само техником и механизмом вештине - *средством мачевања*, мачујући без духа - као машина по уграђеном програму или животиња по урођеним нагонима и рефлексима.

Они тако чине јер су и у свом свакодневном животу опијени и заробљени хипермодерним *сцијентистичким технооптимизмом* и његовом *техноутопијом* по којој су *средства* - техника и технологије *богови* који могу СВЕ и решавају СВЕ. У таквом свету, у коме су људи - како је то *Николај Берђајев* написао, *"подељени на техномане и нове варваре"*, треба само куповати и поседовати справе - што је врховни циљ, умеће и вредност и знати руковати справама - што је врховна образованост, вештина и култура човека.

Тај свеprisутни техницизам обоготворавања, обожавања и клечања пред мртвим справама и машинама данас је почео СВЕ претварати у себе и своју празнину бесциљности дегенеришући,

деградирајући и разарајући својим *нихилизмом* беживотног све вредности, сав свет, живот, све вештине, па и *мачевалачку вештину*.

Али он дегенерише, деградира и разара и **ЧОВЕКА** који хоће да се бави мачевањем јер за деформисану сурогат вештину и деформисани сурогат живот неопходан је и деформисани сурогат човек.

Савремени живот и шест прећуткиваних облика свакодневне деструкције људске психомоторике

„Модерна времена” – Чарли Чаплин, 1936

„Спајање човека и машине ће трајати док се све што је људско не искорени, и док половиčnost - спој лоше машине и слабог ума, не постане, изгледа, човек будућности.”

(Пол Вирилио)

Мозак је настао и еволуирао примарно из функције контроле рада мишића - **„Мишић је колевка мозга”** (Ламарк). Из тог разлога једино бића која се крећу, за разлику од биљака, поседују централни нервни систем. Човек, дакле, себе и свет око себе открива и способности својих пет чула ствара кроз покрете мишића. Отуд мало дете инстинктивно непрекидно и на све начине тежи да ангажује све своје кинестетичке механизме при чему мишићна активност руку и ногу има најважнију улогу.

Исто тако, једном изграђене основне психомоторичке способности се одржавају и даље развијају само кроз физичке активности и ПРАКТИЧНИ МЕХАНИЧКИ рад јер само непосредно оперативно-мануелно деловање свих делова тела ствара код човека спретност и интелигенцију кроз присиљавање да пред себе поставља реалне циљеве и да их остварује кроз практично запажање, промишљање и самоконтролу. Само из **хомо фабера**, дакле, настаје **хомо сапиенс**.

Биолошки развој мозга човека и његове квантитативне и квалитативне карактеристике из наведеног разлога готово у целини зависе од интензитета и квалитета човекове мишићне активности од рођења до смрти. И као што интензивни мишићни рад води и интензивном телесном развоју мозга (који је темељна претпоставка сваке његове употребе за више функције) тако слаб и редак мишићни рад неизбежно води његовом крхљаву, дегенерацији и снижавању прага способности. Чак и највиша и најсложенија духовна функција мозга - апстрактно мишљење, добија стимулансе кроз мишићне

активности, а што доказује не само неурофизиологија већ и од давнина многе филозофске школе. Међу њима је најпознатија Аристотелова *перипатетичка* (од грч. *перипатос* - шеталиште; *пери-патео* - "шетам се и расправљам") у којој су се филозофска разматрања и полемике одвијали уз шетње по ходницима (*перипатои*) лицеја у Атини или атинским шеталиштима и трговима. С тим у вези је и *Фридрих Ниче* написао: *"Не верујем мислима које не излазе из ногу."*

Но, ово природно стање повезаности мишићног (телесног) кретања и мозга, које траје већ милионима година, има далекосежне последице за свако дете и човека који данас одрастају и живе не само у свету мноштва вештачких помагала, превозних средстава, мишићне хипопокретности и атрофије услед седења већ и сурогат-виртуелном свету екрана који раздваја кретање тела од кретања у мозгу.

Наиме, деца и људи који због синдрома **дигиталне зависности** претежно живе ван реалности - у фиктивном свету виртуелне квазиреалности не изводе покрете ногу, руку и тела покрећући **мишиће** својих ногу, руку и тела већ притискајући дугмета која покрећу ноге, руке и тела визуелних фатаморган.

Шест темељних елемената за психомоторику сваког човека, сваку вештину, па и вештину мачевања, и живот уопште, су први на удару и највише угрожени тим савременим и деформисаним начином "живота".

„Механичка девојка“, роман Паола Бачигалупија

Деструкција осећаја за простор

Знање о томе где сам у простору, колико је удаљен противник и где се он налази у односу на мене, где се и како крећем напред, назад, лево, десно, косо-лево-напред..., полуокретима и окретима, где се налазе предмети око мене...? од темељног је значаја не само за вештину мачевања већ и за свакодневни живот јер човек постоји кретањем у простору.

Да би се изградио и очувао осећај за простор кључно је што више и што разноврсније кретати се **реално** кроз његове три димензије (горе-доле, лево-десно, напред-назад) а што мање кретати се виртуелно (без мишићне активности) кроз фиктивне дводимензионалне просторе екрана и екранчића.

Наиме, чула која у простору екрана процењују "дубину", "висину" и "ширину" - лажних виртуелних просторе (целе планине стају на мале екране и екранчиће) навикавају се на фиктивне мере, а што за последицу има

упропаштавање природне способности човека да стереоскопски види већ и процењује и премерава реални простор око себе.

Дакле, у оној мери у којој просечно савремено дете и човек проводе мање времена у активностима у реалном тродимензионалном физичком простору са стварном дубином, ширином и висином у тој мери њихове просторне способности се више **дегенеришу** јер их екранске фатаморгана приморавају да мешају реалне и фиктивне димензије и просторе.

Биолошки, а не електронски изграђен и очуван осећај за простор је од највећег значаја за још један просторни елемент мачевања - поимање *амплитуде* покрета. Мачевалац у вежбању и борби треба своје покрете да изводи различитим и усклађеним амплитудама (широки, дугачки, кратки...). Уколико је осећај за просторну дистанцу (осећај за дубину) неоформљен, дегенерисан или изгубљен такав човек не може да контролише амплитуду својих покрета и процењује димензије својих просторних радњи.

Последице оштећења осећаја за простор: грешке у разлучивању елементарних категорија простора (лево-десно, напред-назад), несигурност и неспособност кретања у простору, трапавост, неспретност, непрецизност, некоординисаност, деформисаност и неусклађеност покрета, оболења **диспраксија** и **дисграфија**...

Даље, око које посматра лажни (сурогат) простор екрана своје информације о кретању кроз тај "простор" не рефлектује на мишићни покрет тела који природно треба да их прати (на првој пројекцији филма "Улазак воза у станицу" браће Лимјер публика је у тренутку прилажења воза почела да бежи са столица!) већ их одмах враћа назад у мозак умртвљујући, слабећи и прекидајући природне путеве и везе које биолошки постоје између мозга и мишића.

Резултат: као што слике мозга почињу да се "крећу" кроз "простор" а тело мирује тако и тело почиње да се креће кроз простор покидано од координације слика покрета у мозгу. На тај начин добијамо болесно стање неартикулисаног, неразвијеног некоординираног телесног покрета, страх од простора... - дете, човека и мачеваоца поремећених психомоторних функција за свакодневни живот јер оно што њихов мозак покуша свесно да уради мишићи неће више да испрате а оно што раде њихови мишићи постаје све више самостално и нема везе са њиховим мозгом.

Наведени поремећаји су толико чести да данас четворо од десеторо деце (узраста око 6 година), који се упишу у школу мачевања, су толико упропастили биолошки инстинктивне реакције да кад им се баци рукавица у лице чак ни не трепну а далеко од тога да се уклоне или покушају да је ухвате. *Они су навикли свој мозак и мишиће на виртуелну ситуацију да кад из екрана нешто крене према њимане морају да реагују јер се неће десити ништа.*

Деструкција осећаја за време

Овај осећај је од огромног значаја за свакодневни живот па и мачевање. Човек који нема створен и развијен осећај за време не само да не поима значај односа јуче-данас-сутра па живи примарно у садашњости (као животиња која не зна за јуче и сутра па не може ни да има свест - знање о себи сада) већ не може да разуме и ствара ред, структуру и правилност пошто не поима однос пре-после - сукцесију (догађаје и ствари који су у времену једни после других). И у мачевању је исто осећај за време темељни осећај јер **праву акцију** на **правом месту** треба увек извести у **право време**.

Да би се изградио осећај за време – стекла свест о четвртој димензији свега потребно је да се човек (мачевалац) од рођења одмах сусреће са дешавањима која имају реалну брзину у реалном простору јер једино они поседују реално протицање у реалном времену.

Уколико се, међутим, осећај за време развија уз телевизијске и друге екране у којима радња увек има сопствено, *фиктивно* време трајања (цео живот може да стане у један филм) јер се одвија у фиктивном простору и фиктивном брзином, мозак се упропаштава и затупљује за мерење стварног времена догађаја у реалности.

Последице губљења осећаја за време су низ психомоторичких поремећаја: одсуство реда и редоследа у делању, неуређеност и хаотичност у понашању, неспособност за дисциплину (јер она подразумева ред у коме све иде по одређеном редоследу у времену), збуњеност, неспособност да се правилно процењује време у свакодневном животу, бркање узрока и последица, и оно што је најгоре: **нестрпљивост и брзоплетост** јер неразликовање прошлог, садашњег и будућег води у стање у коме се хоће све у сада и одмах - **симултано**, дакле, истовремено.

Поремећаји у поимању времена, међутим, немају за резултат само временске последице. Време је повезано са простором јер мачевалац преко простора диктира брзину - време извођења својих радњи као и обратно, простором време - брзину. Отуд поремећај темпоралних способности повлачи за собом увек и проблеме везане за просторно и брзинско понашање мачеваоца током извођења акција.

Деструкција осећаја за брзину

У вештини мачевања је веома битна способност ученика да препознаје и контролише брзину својих кретања и кретања противника. Мачевалац који чини без осећаја за брзину никад ниједну мачевалачку акцију неће моћи да реализује јер ће све чинити или пребрзо или преспоро, дакле, неадекватно околностима. Осећај за брзину се гради и развија само и једино кроз непосредни практични контакт са сопственим телом и другим телима која се крећу различитим брзинама.

Уколико се, међутим, осећај за брзину код детета, човека и мачеваоца гради без непосредне мишићне активности тј. пред виртуелним светом екрана и екранчића он се упропаштава и дегенерише. Наиме, свако ко расте или проводи време уз екранске слике које се у свим савременим медијима по правилу смењују у магновењу сумануте и хистеријне брзине због потребе за хиперактивним ефектима (који треба у што краћем времену са што већом количином сензација да шокирају и обузму чула) у потпуности губи реални и стварни осећај за брзину и замењује га осећајем за *прогресију брзине* - брже, још убрзаније...

Последице: свакодневни фиктивни хиперпокрет иницира хиперактивност и убрзаност у свакодневном понашању па све што се чини је без мере за темпо тј. муњевито, јуреће, на пречац и брзоплето. Тако настаје човек површности, лакомислености, алкавости, расејаности и брљивости који нема времена за задржавање на било чему, па ни за размишљање и студиозно удубљивање у суштину. Тај човек **нестрпљења** све хоће брзо и одмах ("инстант-турбо") не схватајући да **вино од године је такође вино као и оно од двадесет година – али није исто вино**, Ако тако не може постаје нервозан и нестрпљив па све што чини одмах одбацује као „досадно“, „сморно“, „несносно“..., заборављајући да **досада је стање духа а не стање ствари**. Човек нестрпљења, дакле, никад ни у каквој вештини не може успети ништа пошто резултате у свему не доноси никад „кратак дах“ већ

сталност, упорност и континуитет, а све у духу римске изреке да „Упорност ствара царства“.

Све ово за последицу има опсесивну зависност од празне акције - грамзивост и похлепу за брзим смењивањем догађаја, а што на крају води у духовну и душевну празнину. Наиме, ако се све чини површно и брзо - како би се грабило што више, ништа не може стићи да се уреже дубље ни у тело, ни у дух ни душу. Савремени турбо живот, тако, не само да ствара увек суштински празног човека већ и, јер човек брзине нема времена за **сазревање - проживљавање онога што је живећи доживео**, човека који је увек телесно, духовно или душевно незрео и кржљав.

Губитак осећаја за брзину и његово трансформисање у осећај само за брже ствара још једну веома раширену појаву у савременој цивилизацији - **бес**. Наиме, опседнутост брзином доводи до нестрпљења а ово до нервозе и живчаности - „кратког фитиља“ који, ако се одмах не умире задовољењем, прелазе у мржњу, гнев, срџбу и на крају бес - како према томе што се чини и себи тако и према другима. „Захваљујући брзини ми живимо у доба беса.“ (Карл Оноре, „Похвала спорости - изазов култу брзине“)

Брзо смењивање екранских слика ствара још један психомоторички поремећај. Наиме, кад се посматра екран очи мирују а гледане слике су непрестано у покрету па је посматрачу немогуће да фокусира и изгради пажњу пошто је предмет те пажње неухватљив. Он се тада навикава не само да гледа празан покрет и пуку површину ствари - а не оно што се креће и суштину покрета и ствари, већ се не може ни сконцентрисати, смирити и овладати оним што гледа па бива ношен акцијом у којој смена слика влада њим.

Насупрот томе реални свет и претежни амбијент природног човека највећим делом није бескрајна, суманута акција муњевитог смењивања догађаја (карактеристична за савремени виртуелни свет екрана) већ статични предмети ентеријера и екстеријера или споро покретни предмети, људи, животиње..., а преко и око којих се људско чуло вида лагано креће градећи способност за фокус и пажњу.

Последице: виртуелни свет брзине је узрок поремећене, расуте пажње и деконцентрације - „гледа а не види, слуша а не чује“, а који су данас постали болесни стандард понашања већине људи, а нарочито деце. Наиме, до треће-четврте године се код деце биолошки формирају **синапсе** од ока до мозга које су одговорне за пажњу, перцепцију и додир. Деца у том периоду највише формирају способност пажње на одређени објекат или радњу. Уколико деца тада зуре у телевизију (на којој непрестано промичу и јуре разни визуелни надражаји) пажња се никако не може ни на чему задржати и сконцентрисати па ове синапсе неповратно остају неформирани - долази до њиховог кржљања и **кортикалних и конгитивних** поремећаја и синдрома од којих је најпознатији блокирање развојне диференцијације мозга по различитим функционалним регионима (специјализације центара за говор, писање, цртање, мишљење, оријентацију, слушање...) што доводи до примитивизације мозга и интелектуалног заостајања - тупости.

О томе у књизи „Похвала спорости - изазов култу брзине“ Карл Оноре пише: „У учионицама широм света, у којима је све већи број ђака са дијагнозом поремећаја пажње, учитељи као главног кривца за то наводе екране. Екстремна визуелна брзина на екранима штетно утиче на младе мозгове. Када су на јапанској телевизији први пут приказани „Покемони“ 1997. године, заслепљујућа брза светлост је изазвала епилептичне нападе код 700 деце која су гледала овај цртани филм. Да би се заштитиле од тужби софтверске компаније данас стављају на своје игрице упозорење о могућем нарушавању здравља. Деци треба, супротно, давати више времена за уметност, музику, размишљања, све оно што успорава.“

Последица: у Америци највећем броју овакве деце, која чине све већи део дечије популације, се одмах преписују психотропни медикаменти за

смирење које они треба да узимају сваки дан као бомбонице, а што невероватно подсећа на *Олдоса Хакслија* ⁷

⁷ "У једној од следећих генерација, људи ће се фармацеутским средствима навести да воле своје ропство. Створиће се диктатура без суза, да тако кажемо, безболни концентрациони логор за читава друштва. На тај начин ће људима пријати да остану без своје слободе јер ће им свака жеља да се буне бити одстрањена путем "испирања мозга" кроз пропаганду или помоћу фармаколошких средстава. Помишљај и на развој неурологије, и уграђивање електрода у мозак. Ово се додуше нашироко примењује на животиње и понекад на безнадежно душевно болесне људе.

Ко је год посматрао пацове којима су електроде уградили у одређене нервне центре мора да се упита шта би само било када би се нечег таквог докопао неки диктатор. Овде мислим на огромну област у којој би се могла остварити ова коначна револуција, област у којој би било могуће контролисати људе у великој мери, али не кроз насиње, већ стварањем утиска да је живот пријатнији него што стварно јесте, и то пријатнији до те мере да, као што сам рекао, људи заволе стање ствари које разуман и пристojан човек никад не би смео да одобрава. Сматрам да је ово сасвим могуће и чини се да ће ово бити последња револуција у људском друштву." (*Олдос Хаксли, "Врли нови свет", 1931*); Ову идеју је, иначе, први и детаљније претресао *Јевгениј Замјатин*, још 1920. године у култној књизи *"МИ"*.

Ипак, најгора од свих последица таквог одрастања и живота је *обездуховљење* човека. Наиме, збир нестрпљивости и деконцентрисаности стварају неспособност за дуготрајно и озбиљно **читање текста**, праћење слова, задржавање на прочитаном и промишљање прочитаног, а што је кључ за развој духа који никад и нигде није израстао без књиге и из неписмености. Данас, међутим, више од 45% деце и одраслих није у стању да се дуже од 20 минута сконцентрише и умири да би нешто нацртало или прочитало па су за њих кратке жуто-информативно-редакцијске или рекламне вести врхунац читалачког капацитета. Савремене генерације средњошколаца и студената се **ужасавају слова** па модерне турбо "књиге" са скраћено осакаћеним текстовима за експрес читање су се претвориле, имитирајући екране, у мноштво визуелно-графичких експеримената и ефеката - дечије сликовнице које треба на забаван и занимљив начин само да пренесу кратку (углавном просту и заглупљујућу) информацију. Такви људи и деца, који су прошли „образовни“ систем са тако за њих профилисаним књигама, су упропаштени заувек за било какав дубљи интелектуални рад, духовност, апстрактно и критичко размишљање постајући тиме безлична маса погодна за сваку врсту инжењеринга, обликовања и манипулације.

Деструкција осећаја за снагу

Човек који нема осећај за слабо, умерено и јако, дакле, меру и контролу тонуса својих мишићних покрета, а што је постало епидемијска медицинска дијагноза (**хиперкинетички синдром, хипотонија и хипертонија**), неспособан је за било коју телесну радњу у свакодневном животу. Мачевалац који изводи све акције само једном истом снагом, а без обзира на то шта чини и како чини противник, не само да је несензитивна "цепаница" него неће никад моћи да усклади оно што чини са оним како треба да чини.

Осећај за снагу се стиче и одржава само и једино кроз непосредно **практично** деловање - директну мишићну активност и однос акција-реакција целог спектра интензитета. Уколико се, међутим, превише времена проводи пред екранима без стварне и активне мишићне делатности ово одсуство практичног рада доводи не само до атрофије мишића и мускулатуре већ и до тога да мачеваоци, и људи уопште, немају контролу над снагом својих телесних покрета. Та појава је попримила толике размере да је већина

савремених урбаних људи постала неспособна чак и да самостално закуца ексер чекићем.

Са друге стране хипермодерни телевизијски, филмски и остали садржаји који непрекидно бомбардују психу људи екстремним јачинама светлосних и звучних ефеката, а који су потребни због упечатљивих сензација које једине могу привући комерцијалну пажњу у мору других истих таквих сензација и ефеката, слушају и затупљују интензитетом сва чула смањујући њихов праг сензитивности толико да она више не реагују на надражеје који су другачији од екстремних.

Последица губљења осећаја за снагу: људи и мачеваоци немају представу о финоћи, суптилности, прелазима и префињености покрета па све што чине је са неконтролисаним сувишком снаге. Они не знају да реагују другачије од најјаче, претерано, драстично, насилно, у крајностима, без мере..., дакле, *некултивисано* - као варвари или дивљаци.

Деструкција осећаја за комуникацију

Само човек који уме да комуницира помоћу говора, погледа, геста, мимике, покрета тела, емоција, мисли..., дакле, да повезује и размењује своје радње са радњама другог човека (и светом око себе) може успоставити некакав контакт и смисаоно организован однос са њим.

Исто тако мачевалац који нема осећај за визуелну и телесну комуникацију са радњама противника - који је у борби *аутистичан*, не може ништа извести пошто мачевање је узајамни однос (комуникација) покрета тела, духа и душа два мачеваоца преко мачева. Уколико, дакле, између акција и реакција учесника у борби нема те **комуникације**, повезаности и усклађености она се претвара у неартикулисану збрку неповезаних покрета два човека који сумануто млатарају мачевима.

Стога, као што тек развијен осећај за комуникацију тела уз музику - повезаност и узајамну усклађеност два плесача, ствара лепоту плеса тако исто тек осећај за комуникацију мачева у борби или вежби два мачеваоца отвара врата хармонији њихових акција - вештини. Осећај за комуникацију се стиче само и једино кроз **непосредне практичне** (очима, ушима, додиром, рукама, говором) контакте који успостављају, шире и развијају способност повезивања и усклађивања говора, мишљења, осећања, покрета тела... једног човека (мачеваоца) са светом око њега.

Деца и људи који, међутим, одрастају и живе у хипнотичкој опчињености екранима тј. у виртуелним световима виртуелних људи и фиктивних догађаја, или уз смењивање слика без двосмерне физичке комуникације говором и невербалне гестом, очима, телом, додиром... не могу да развију нпр. синапсе за говор па су не само осуђени на сиромашну и празну телесност већ и јадан и празан језик скраћеница, поштапалица ("брате-брате", "значи-значи") као и низ говорних мана. С обзиром да какав је језик неком, јер *"Говор је слика душе"* (Сенека) такве ће му бити и мисли (јер мисли се кроз језик) а *"Какве су ти мисли такав ти је и живот"* (отац Тадеј) неизбежно је да сакат језик води у сакате мисли па и сакат живот, пошто човек осакаћен за музику језика је осакаћен и за музику живота.

Исто је и са душевним животом. Пред екранима се не може развити емпатија пошто је њен основни услов суживот (живот уз живот). Тако људи и деца остају емоционално незрели, плитких, баналних, тривијалних или чак дегенерисаних и патологизованих осећања и празне душе јер се душевни живот развија само из широке и пре свега живе комуникације са светом око себе а не индивидуалне и аутистичне комуникације са екранима.

Последице ове неразвијене и ускраћене социјалне комуникације су: болесни индивидуализам, нарцизам, егоцентричност, саможивост, социопсихолошки поремећаји понашања, аутизам и све чешће девијантност и психопатија у свакодневном животу, а у мачевању агресивност, суманутост и дивљаштво.

Деструкција осећаја за креативност

Поред психомоторних осећаја угрожени су и многи други, а међу њима је најважнији **осећај за креативно**. Свакодневни живот и било која вештина су незамисливи без способности човека да буде креативан. Разлог је једноставан: туп човек се бави само оним сада и данас. Паметан човек гледа у сутра - предвиђа и спрема се за будуће које долази. Мудар човек оно што ће се десити сам **креира**. Дакле, једино онај ко се према свету око себе поставља као субјект - стваралачки, неће бити његов објект.

Исто је и у мачевању. Само мачевалац који је инвентиван и маштовит, са развијеном имагинацијом и способностима комбиновања и процењивања противникових радњи има иницијативу у борби. Мајсторско мачевање зато увек происходи из иницијативе а имати иницијативу у мачевању значи бити узрок и диктирати догађања - присиљавати **креативношћу** противника на непрестано реаговање.

Уколико, међутим, дете, човек и мачевалац време проводе у пасивном **гледању** (буљењу) у телевизијске и друге екране они се навикавају да буду конзументи и потрошачи (у складу са конзумеристичко-потрошачким светом који их на сваком кораку манипулативно обликује у те своје сврхе) акције а не актери и ствараоци акције. На овај начин се код људи парализују и упропаштавају креативне способности. Наиме, пасивно посматрање екрана доводи до трајних неурофизиолошких промена у мозгу (посебно на дечјем узрасту) јер на акцију која је на екрану нема психофизичке реакције посматрача - а која је природна. Њихов мозак се тако навикава да не покреће тело и мисао на визуелни надражај јер то је непотребно у виртуелном свету. На тај начин се стварају пасивни и лењи **посматрачи** неспособни да реагују на свет око себе (и мачеваоци који тупо посматрају противника не реагујући на његове кретање) и уживаоци слика - дигитални војери.

Све наведено се ништа битно не мења чињеницом да је данас присутно све више интерактивних садржаја који захтевају активну комуникацију с екраном. Наиме, зато што је та интеракција увек једнодимензионална - само виртуелна а не стварна - вишедимензионална, она активира само неке делове човека а друге умтрвљује и кржљава, па настаје мноштво психосоматских поремећаја који су уочени код деце и људи који пуно времена проводе у игрању компјутерских игрица.

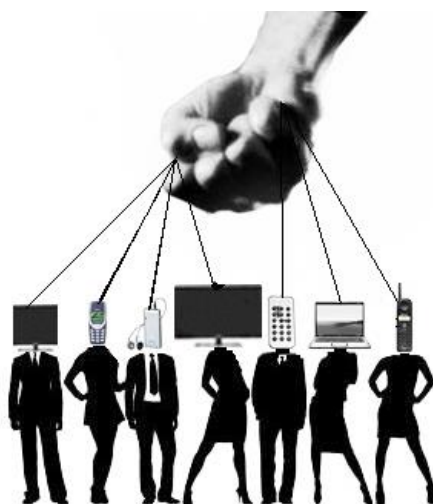
С друге стране навикавање на инертно конзумирање **покретних слика** представља окосницу процеса **одузимања маште**. Наиме, тек посматрање **непокретних слика** покреће у човеку потребу и моћ **визуализације**, замишљања и **дочаравања** покрета - као нпр. приликом посматрања илустрација бајке или стрипа. Покретне слике не остављају простор за ту врсту визуализације и тако уништавају маштовитост, имагинацију и креативност претварајући посматрача у **објекат учења** визуелних садржаја и истовременог обликовања његовог мозга за лако прихватање **сугестивних** и **сублимираних** садржаја који непрестано и неприметно формирају не само његову свест већ и подсвест.

Такође, обузетост и живот у виртуелном не само да одводи човека од бављења реалним светом који га окружује већ га одводи и од бављења самим

собом, сопственим мислима и осећајима. То у највећој мери заглупљује јер тамо где постоји море сервираних слика, наметнутих закључака и манипулативних садржаја зачињених празном забавом нема се ни времена ни разлога за анализу и критичко промишљање. *"Људи ће веровати само ономе чему медији кажу да треба веровати"* (Џорџ Орвел, "1984", 1948. година)

Но, уништавање осећаја за креативност не завршава у пасивности. Наиме, човек и дете који у ономе чиме се баве не успевају да буду креативни у томе неизбежно постају и неуспешни. Због тога се јавља прво *фрустрација* а затим *мржња, завист, агресивност и деструкција* јер ако се енергија не може манифестовати стваралачки она се нужно и увек манифестује разорно или ауторазорно.

ЖИВОТ НА АПАРАТИМА (КОМА)

*

„Човек данас боје стварног света признаје за стварне тек пошто их види на екрану.”(Стенли Кјубрик)

Све је више људи уверених да се мачевање може научити преко екрана.

Они су у праву. На тај начин се уистину може, како нас на сваком кораку убеђују, научити не само мачевати већ и свирати, сликати, плесати, певати, студирати, куповати, плаћати, радити, васпитавати, лечити, волети, водити љубав... - живети.

Све то заиста може, но, таман тако и толико колико је потребно за мачевање, свирање, плес..., у сајбер сурогат свету привида и илузија екранских слика сличном

Платоновом пећини у којој

људи у мраку зуре у игре сенки на зиду пећине

са улаза сунцем осветљених ствари, мислећи за те опсене да су стварност.

Вештина и живот су, јер *"да би се нешто видело није довољно гледати"* (Кант), увек онолико далеко од слика о вештини и животу колико је далеко **бити** од

гледати - површина и **изглед ствари** од **ствари самих**.

И као што се помоћу кашике једе, али кашика није храна, тако се и помоћу хипермодерних технологија управља животом али оне нису живот већ само један његов бесконачно мали део јер

стварност је увек већа од сваке креиране стварности.

"Дневник учитеља мачевања"

Говор, читање и писање су три највише функције мозга на којима се темељи не само апстрактно мишљење и емоције већ и, јер један исти мозак покреће све, и **физичке** способности тела. Људи данас, међутим, не говоре већ мутаво буље у екране, не читају већ слушају, не пишу већ типкају.

Отуда све више опчињених и хипнотисаних техником - **модерним острвом сирена**⁸, који као *андроиди* ходају са телефонима сраслим за шаке, са прстима на тастатурама, жицама у ушима и ослепљених очију екранима и екранчићима.

⁸ *Сирене* - "оне које везују" или "оне које исцрпљују" - демонска бића смрти у лику привлачних девојака (касније крилатих) која својом песмом маме и опчињавају морепловце. Оне седе на једном острву са цветним ливадама окружене костима несрећних морепловаца који су зауставили своје бродове да их гледају и слушају њихову примамљиву, милозвучну музику због чега би се насукали на хриди или били опијени, исцрпљени, везани и поједени. Одисеј је успео да прође поред острва слушајући њихову заносну песму тако што је наредио својим морнарима да га чврсто вежу конопцима за јарбол и да веслају са воском запушеним ушима.

Некада су људи празнину својих живота надомештавали маштањима, идејама, идеалима, утопијама, веровањима, надама, револуцијама..., данас људи празнину својих живота надомешћују хипнозом екранима телевизора, инфузијама телефонских и рачунарских мрежа, или тумарањем и "блејањем" по светим храмовима модерне "културе" - *тржним центрима и самопослугама*.

Људи су, дакле, празнину својих живота некада испуњавали **пуноћом духа**, људи данас празнину својих живота испуњавају **празнином духа** - синтетичким сликама живота кога нема.

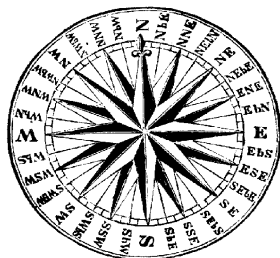
И док се, зато, некад за екране говорило да су "прозор у свет" јер се кроз њих гледао **свет**, данас се говори да су "прозори у ништавило" јер се кроз њих гледа свет слика креираних илузија које спољашњошћу опсенарски засењују, прекривају и сакривају празнину унутрашњости правог света - шупља визуелност и *царево лажно одело* - *ништа*, или амбис комерцијалног смећа, страха и насиља. Некада се "прозор у свет" посматрао, данас "прозор у ништавило" посматра и хипнотише посматрача. Некада је прозор у свет био само један и поред света, данас "прозора у ништавило" има свих врста и димензија и престају бити прозор - **ПОСТАЈУ СВЕТ**.

Али тај **симулакрум**, који тежи да замени стварност симулацијом стварности, почиње исто као што лаж мења свет - али у *лажни свет*, да креира и људе. Они постају дигитализована (индивидуализована, раздвојена, у себи и између себе подељена), компатибилно униформисана, медиокритетски нивелисана бића *стакластог погледа* која су међусобно и са собом повезана само преко исто тако интегрисаних и медиокритетски нивелисаних дигиталних технологија.

Abissus abyssum invocat - "Понор призива понор." Хипермодерни синтетички човек који је упао у мрежу *умрежености* постаје све више неспособан за живот без *батерија*. Он је чак толико *уназађен* да се **поноси** тиме што су му *батерије* нужне да би уопште живео, и то као нешто што више и није човек већ програмирани човеколики додатак и роб машина у свету програмираних машина. Потребан је још само један корак од тог човека **телевизије** до човека **телеће**-визије, а од њега до човека **телетине** нема више корака.

„Не може се ништа...- немогуће је живети изоловано од света и времена” - лење и резигнирано понавља савремени урбан "хај-тек" сајбер човек екрански усађену фразу, јурећи дигиталном аутострадом до раскрснице између "зомбија" и "телетабиса".

Али, док паметан човек, јер зна да свако време има и своју **кугу**, чини и **мисли** све да се од ње склони будала јој трчи слепо у сусрет за слепим чопором других будала. **Човек не треба да прати своје време него своје добро у времену.**

*Зло које ти се испречило на путу можеш савладати само ако га
имаш мање у себи него испред себе.*

Но, као што се данас људи већином не баве својим култивисањем и
оплемењивањем већ само својим **задовољавањем** тако се и већина
родитеља данас не бави васпитавањем

своје деце већ само њиховим **задовољавањем**.

То је брже, лакше, једноставније, опуштеније...

Неизбежна последица такве хедонистичке „педагогије”

чије је гесло: “бити значи бити задовољаван”,

је, међутим, увек пад у **анимално** јер **задовољавање** није смисао људског већ
животињског бивствовања.

Но, данас то није пад у обично анимално већ пад у
хипермодерно урбан-техно анимално.

Ако уместо људи и родитеља справе, машине, телефони, телевизори,
рачунари, играонице... култивишу и васпитавају људе и децу онда из такве
васпитне запушености

никад не израстају култура и људи већ антикултура и хибриди инжењеринга:
киборзи, андроиди, терминатори и силицијумско-силиконски
техноварвари којима су једине вредности и животни „идеали”
похлепа, моћ и уживање.

“Дневник учитеља мачевања”

Величина кржљања и дегенерације свих темељних осећаја и
способности човека је увек директно пропорционална времену изложености
деструктивном деловању виртуелних простора телевизијских, рачунарских и
телефонских екрана.⁹

⁹ Овде не узимам у обзир доказан разоран биофизички утицај на ћелије и
органе људског тела свих савремених бежичних технологија (нпр. након само 1,2
минута употребе мобилног телефона температура мозга расте за 0,2 степена а са
сваким следећим минутом долази, под утицајем краткоталасног нејонизујућег зрачења,

до кувања меког ткива уха, ока и možдane опне које је идентично кувању у микроталасној пећи, а што доводи до мутација и стварања малигних ћелија рака; ово је посебно изражено током употребе бежичног интернета и у тренуцима успостављања телефонске везе када пикови зрачења и по неколико стотина пута прекорачују дозе за које је утврђено да делују мутагено на ћелије тела).

Исто тако не узимам у обзир ни медијске садржаје највећег дела електронских технологија који данас са својим комерцијалним сајбер шундом имају за главни циљ креирање илузија, индоктринацију, манипулацију, декултуризацију, деградацију, идиотизацију и пасивизацију. На овај начин се, уз додатно и свакодневно "бомбардовање" сликама свих облика реалног и виртуелног насиља кроз које се људи емоционално затупљују навикавајући се и постајући имуни на насиље - било да га трпе или наносе, стварају генерације Кафкијанских људи будућности којима се једноставно управља и који ефикасно, лако, брзо, јефтино, послушно, машински и задовољно испуњавају сваки постављени задатак.

Из тог разлога уколико се још по рођењу детета одмах не почне са радом на **природном развоју** његове психомоторике већ се због лењости, комоције и "немања времена" он увуче у забавни, занимљиви, лаки, узбудљиви, шарени свет екрана дечији мозак, јер је недовољно и наопако чулно ангажован (бави се фиктивним а не реалним светом), почиње одмах кржљати и дегенерисати се. Ако се овај деструктивни пут прошири са детињства на младост и зрело доба неизбежно настаје дисфункционални, не само за мачевалачку и сваку другу вештину већ и свакодневни живот, "дводимензионални" хендикепирани човек слике чије су не само телесне већ и духовне и душевне способности осакаћене.

О томе говори, на велику срамоту, хипермодерних дигиталних људи, низ истраживања која доказују да су интелектуалне способности (о телесним да и не говоримо) човека данашњице мање него код његових предака и да су рапидном брзином опале последњих тридесетак година чак за 23%. Дакле, данашњи просечни хипермодерни урбани човек мегалополоса је глупљи, празнији и смотанији за живот од његовог оца или деде са села. Наиме, животне околности непрестане борбе са природом и другим људима од наших предака су захтевале стално истраживање, трагање, подозривост, сумњичавост, размишљање, радозналост, пажњу, оштроумност, инвенцију, практичност, упорност, креативност, издржљивост, храброст..., а што је развијало њихове телесне и менталне способности. Насупрот том тежем али богатијем и креативнијем животу савремени човек највећим делом живи у пасивном, прималачком, конзументском уживању и лењој потрошњи готовог, сервираног, припремљеног и заштићеног "инстант" живота чији је врхунац изазова и креативности бирање врсте уживања или робе по тржним центрима. Та одвојеност од природе и непосредних, оперативних, практичних делатности физички кржљави, душевно и духовно затупљује и идиотизује човека претварајући га у млохава, млитава, размажено, неспособно, несамостално и зависно биће подложно свакој манипулацији, психофизичким деформитетима и болестима¹⁰.

¹⁰ Јер ако се држимо изреке *Хипократа*, оца медицине, да *„Два најбоља лекара су лева и десна нога“* тада је потпуно јасно да два највећа извора свих телесних болести су зло седења и зло лежања.

Једино ефикасно и врло једноставно средство за развој и гајење шест основних психомоторних осећаја, а који су темељ сваког здравог духовног, душевног и телесног живота, је принцип: *деца до треће године живота не смеју да имају никакав контакт са било којом врстом екрана* јер њихово биолошко тело, са којим су рођени и које ће их пратити цео живот, може се развити здраво само у природним околностима и из природних активности, као и код сваке друге животиње.

Дете које у том периоду израста из вештачког - сурогат света сајбер фатаморгана неизбежно и нужно и само постаје вештачко - сурогат у сваком смислу, и дегенерисаног не само тела већ и психе.

Старија деца и одрасли треба у виртуелним световима да проводе онолико времена колико ће након тога провести у активностима без њих у реалном, чулном свету практичног рада. Ко то не може - коме је екрански рад свакодневни целодневни посао, треба да схвати да ће неизбежно бити жртва професионалне *деформације* и свега што прати сваку *деформацију*, *како телесну тако и менталну*. Он треба да чини све у сваком тренутку ван радног времена како би ову *болест* што више амортизовао и лечио практичним активностим. Ово је неопходно јер симулирана стварност - квазистварност, без обзира да ли је професионална принуда или добровољни виртуелни бег у заборав реалности и компензација за неостварену стварност (имитација и илузија као замена за изгубљену или отуђену стварност) води увек *губљењу контакта са реалношћу*, а *изгубљен контакт са реалношћу* је саставни део дефиниције сваке *менталне болести*.

*

Први део мачевалачке вештине је умеће мачевања са мачем и телом.
Други део је умеће мачевања без мача и тела.
Мачевалац који се бави само механиком и механизмом телесних покрета мача и тела – *техником*, увек промашује вештину јер *техника* треба да је средство и у служби другог умећа – креативности.
Мајсторство у свакој вештини утемељује ТЕХНИКА али мајсторство у свакој вештини крунише једино ПОЕТИКА.
Добар мачевалац, зато, увек придаје већи значај циљевима - томе ШТА чини са техником него техници самој јер
док се техника бави елементима *поетика* се бави опцијама,
док је техника репетитивна *поетика* је креативна,
док *техници* *припада* дефинисано и послушност *поетици* *припада* инвентивно и слобода,
док *техника* тражи стварност *поетика* тражи идеју, док се техника види *поетика* је невидљива...,
док је *техника* телесна хоризонтала *поетика* је духовна вертикала не само сваког доброг мачевања већ и живљења.

"Дневник учитеља мачевања"

"Сви су се мени смејали јер сам
другачији, а ја њима јер су сви исти."

Буковски

Човек треба да бира хоће ли бити увек *модеран* - што ће рећи чинити
што и **сви** - бити део безличног просека стандардне, фабричке већине, или
ће тежити да буде креативан - различит, другачији,
непоновљив и оригиналан.

Што се мене тиче сматрам да нити мачевалац у вештини нити човек у животу
не треба стално да иду у корак са свима и чине као по звуку заједничког
бубња оно што сви чине.

То не само да није отмено већ и заглупљује.

Ваља, дакле, и у вештини којом се бавиш, и животу који живиш, живети
сензибилитет свог времена – оно модерно, али тако да га спајаш и
преплићеш не само са сензибилитетом *против свог времена* – креативним,
стваралачким и критичким, већ и са сензибилитетом
ванвременог - класичним.

Ако не живиш сензибилитет свог времена изгубићеш се у времену,
ако не живиш сензибилитет против свог времена изгубићеш
себе у времену, ако не живиш сензибилитет свеопштег постојања изгубићеш
се у постојању.

"Дневник учитеља мачевања"

ШКОЛА МАЧЕВАЊА „СВЕТИ ЋОРЂЕ“

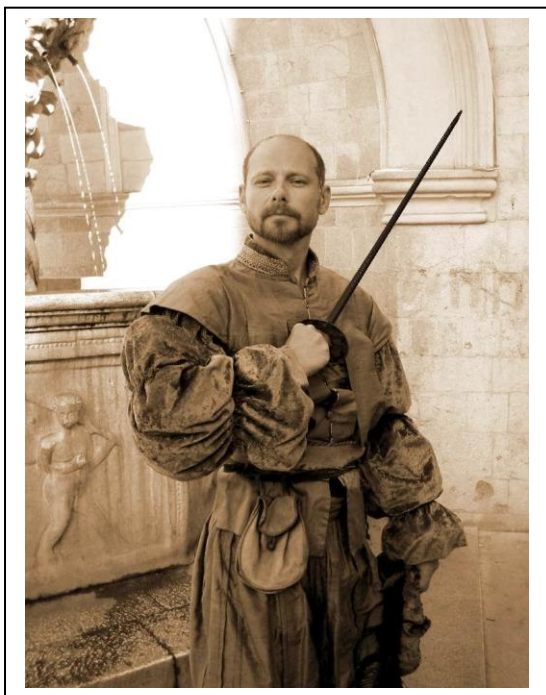
У нечијем мачевању може бити свега: уживања, ефикасности, технике, брзине, окретности..., али ако нема *лепоте, племенитости и врлине* оно ће увек бити пуко *дивљаштво* а не вештина.

И као што човек ако свој живот и све што чини не оплемењује идеалним, лепотом, вредношћу... неизбежно тоне у животињско, тако и мачевалац уколико своје мачевање не уздиже изнад баналног, приземног и опипљивог увек и неизбежно себе и своје чињење срозава у дивљаштво.

У свему се, дакле, делање са духом разликује од делања без духа и све се дегенерише и пропада у ђаволско уколико му његова егзистенција није пут и за трансценденцију јер ништа не вреди имати све ако се нема оно што свему даје **ВРЕДНОСТ.**

"Дневник учитеља мачевања"

О аутору

Учитељ *класичног, спортског и сценског* мачевања. Рођен у Београду 1962. године. Мачевањем се бави од 1976. године. Спортско мачевање је највећим делом учио код *Поланског, Чајковског и Војцеховског* - тренера светског гласа који су створили низ светских и Олимпијских првака. Звање инструктора спортског мачевања стиче 1983. године, звање учитеља мачевања 1996. године у Београду, а 1998. године у Атини звање професора мачевања.

Школу мачевања „Свети Ђорђе“ - прву и највећу школу **класичног** мачевања у Југоисточној Европи, оснива 1999. године. При Централном дому војске Србије обнавља 2000. године рад „Официрске школе мачевања“, а при Војној академији у Београду 2003. године и катедру секције за мачевање.

У периоду од 2003. до 2009. године држи часове сценског мачевања на Академији уметности "БК" као и школама мачевања у Дубровнику (Renaissance Association »RAGUSEUM«) и Мостару ("Центар за драмски одгој БиХ"). Тренутно је учитељ мачевања у Школи мачевања „Свети Ђорђе“ при „Удружењу за позоришно и историјско мачевање“ у Београду.

Од 2002. године је редовни члан "Удружења филмских и телевизијских уметничких сарадника Србије". Као учесник или редитељ сценских борби је од 2001. до 2008. године радио на више позоришних и филмских пројеката: Шекспир, Богојављенска ноћ – Ужичко позориште, Хамлет – Народно позориште у Београду, Комедија забуне – Народно позориште у Београду; Александар Дима, Три мускетара – позориште "Бошко Буха", "АМСЕЛФЕЛД" - Битеф театар, филм »La porta belle 7 stelle« италијанског режисера Pasquale Pozzessere, филм "БОД", Душана Поповића, рекламни спотови од којих је

најпознатији за компанију "Цептер", сценарије мачевалачких борби за филм "Казанова", дубровачки документарни филм о Марину Држићу "Од тартаре до уроте"...

Издао је књиге: *"Положаји и радње без оружја"* – спортско мачевање; *"Опера нова"* и *"Манифест"* – класично борбено мачевање; две историографије о мачевању у Србији: *"Витешко, дворско и грађанско мачевање у Србији од Деспота Стефана до II светског рата"* и *"Војно мачевање у Србији 1804–2004 године"*, *"Кратка историја европског мачевања"*, *"Европски мачеви-историјска систематика за мачеваоце и сценске уметнике"*, *"Увод у коњичко мачевање"*, *"Дневник учитеља мачевања"* и *"Један несавремени приступ несавременом мачевању - кодекс школе"*.

Његов мото у раду са ученицима је да: *окретност мача захтева и окретност духа јер коме је туп дух, туп му је и живот - па и мач*. Зато ученике непрестано провоцира, изазива, куша, прави замке, загонетке и параболе, боде, сече, заводи, саплиће, измиче се, вара... не само мачем већ и речима, мислима и делима јер само онај ученик који тежи да му оригинално и креативно узврати брзим, оштроумним, окретним провокативним, маштовитим... мислима, речима и делима - дакле **с духом**, је ученик који је на путу да му тако узврати и мачем.

Сматра да је данашње *декадентно* време потпуно **откинуто од осовине** постојања и да је готово све што се нуди човеку као *ново и хипермодерно* само синтетички сурогат, фарса, дегенерација, баналност и "царево лажно одело". Од будућности зато не очекује ништа добро па, јер *само ко мисли на сутра имаће данас и само ко мисли на јуче имаће ће сутра*, вазда ученицима говори да се због лењости и комфора не запуштају поводећи се за модерним већ што више **сами** раде на себи како би постали далековиди и спремни да виде, осете, препознају и мачују са свиме наказним што неизбежно и одасвуд тихо, скривено и невидљиво **надолази**.

Из тог разлога у својој вештини и свему осталом се најрадије држи конзервативно штита класичног, мача традиционалног и патине старог не само зато што кад лепоте нема лепом се враћамо, и јер оно што је прогањано заслужује да буде брањено, већ и зато што су темељи света вечни за разлику од грађевина на њима.

Стога користи сваку прилику да подсети и себе и ученике да ће својој вештини, себи и свету који их окружује од највеће вредности бити не ако чине у складу са *модом* већ у складу са *врлином*.

*

*Модерни свет у коме је суштина живота
брзина, агресивност, површност и нестрпљење уједно је и свет у коме се
мачевање свело на брзину, агresiју, нервозу,
непромишљеност и инстинкт.*

*Модерни свет у коме је грабеж око стећи и имати што више једини циљ
уједно је и свет у коме је постићи што више погодака и имати што више
медаља и бодова на ранг листама једини циљ мачевања.*

*Модерни свет у коме је једино мерило свега само корист и ефикасност
уједно је и свет у коме се у модерном мачевању све мери само
ефикасношћу и корисношћу за пласман на такмичарском тржишту
глобалног спорта.*

*Модерни свет у коме је једини однос према свему и свакоме само
конкурентска борба за престиж и победу уједно је и свет у коме се*

мачевању и другом мачеваоцу прилази само као средству успеха,
побеђивања и доминације.

Модерни свет у коме је највећа радост чулно уживање у видљивом и
физичком уједно је и свет у коме се у мачевању једино задовољство
налази само у физиолошкој опијености адреналином телесне борбе.

Модерни свет у коме су главни храмови културе, цивилизације и лепоте
робни центри уједно је и свет у коме се сав напредак, култивација и
лепота мачевања налазе само у производњи и потрошњи све
новије, разноврсније, техницизованије и
сајберизованије опреме за мачевање.

Модерни свет, модерни човек и модерно мачевање су на сваком кораку
усклађени плешући једну исту *лошу* игру уз једну исту *лошу* музику.

Но, такав свет и такво мачевање се морају једном нужно, кад њихови
нагомилани отрови почну стварати грчеве животу,
тргнути у својој болести и угледати празнину и ружноћу у себи и око себе.

Тај ТРЕНУТАК одбацивања модерног и враћања на класично
је неизбежан јер тежња врсном делању и врсном постојању се налази
уткана у инстинкт за вредно и велико постојања.

"Дневник учитеља мачевања"

САДРЖАЈ

УВОД - Вавилонска кула

ПРВИ ПРОТИВНИК - Хедонизам

ДРУГИ ПРОТИВНИК - Прагматизам

ТРЕЋИ ПРОТИВНИК - Техницизам

О АУТОРУ -

**КЊИГЕ КОЈЕ МОЖЕТЕ НАБАВИТИ
У ШКОЛИ МАЧЕВАЊА "СВЕТИ ЂОРЂЕ"**

KRATKA ISTORIJA EVROPSKOG MAČEVANJA

sa
osvrtnom na mačevalačku literaturu

Aleksandar Stanković

EDICIJA "RAPID"
KNJIGA IX
Beograd, 2014
SIGNATURE

КРАТКА ИСТОРИЈА МАЧА

ИСТОРИЈСКА СИСТЕМАТИКА
ЗА МАЧЕВАОЦЕ И СЦЕНСКЕ УМЕТНИКЕ
Александар Станковић

УВОД
У
КОЊИЧКО МАЧЕВАЊЕ

Александар Станковић

Aleksandar Stanković

VITEŠKO, DVORSKO I GRADANSKO MAČEVANJE
U BEOGRADU

- EPOHA ŠKOLA -
1408-1940

2006.

ВОЈНО МАЧЕВАЊЕ У СРБИЈИ 1804-2004 (2014)

АЛЕКСАНДАР СТАНКОВИЋ

ДРУГО ИЗМЕНЈЕНО, ДОПУЊЕНО И ПОПРАВЉЕНО ИЗДАЊЕ ИЗ 2004. godine

Едиција «РАПИР»
Књига V
БЕОГРАД 2014

↶ Undo Clear Ctrl+z **OPERA NOVA**

Knjiga za buduće i one sa dobrim očima

ЈЕДАН НЕСАВРЕМЕНИ ПРИСТУП НЕСАВРЕМЕНОМ МАЧЕВАЊУ

(КОДЕКС ШКОЛЕ МАЧЕВАЊА "СВЕТИ БОРЂЕ")

Александар Станковић

"Бунбу но иши" – "Перо и мач су у складу".

За лењи и туп дух недостижно је мајсторство у мачевању пошто оштрину мачу даје само оштар дух који га води.

Паметан човек, зато, учење мачевања увек започиње соним што најбоље бруси и оштри дух:
с љубављу према читању - књигом.

Мајсторство и врсност у мачевању, свакој вештини и животу уопште, дакле,
темеље се на културн пера јер једино на с слова
одвајају од тупости духа – дивљаштва, проста штва, неукости и ропства.

Поштовани читаоци

У припреми је нова књига чији се излазак из штампе очекује у јулу ове године. Реч је о једном од најпотпунијих (преко 1600 страна и више од 6000 слика) енциклопедијских приручника на свету о вештини класичног борбеног мачевања.

Богат и целовит извор података о техници, мачевима, тактици, едукацији, кодексима, историји... изворног класичног мачевања за све који су љубитељи, изучавају или уче ову древну борбену вештину и уметност. Незаобилазни део библиотеке сваког поштоваоца и обожаваоца традиционалне културе и баштине класичних вештина.

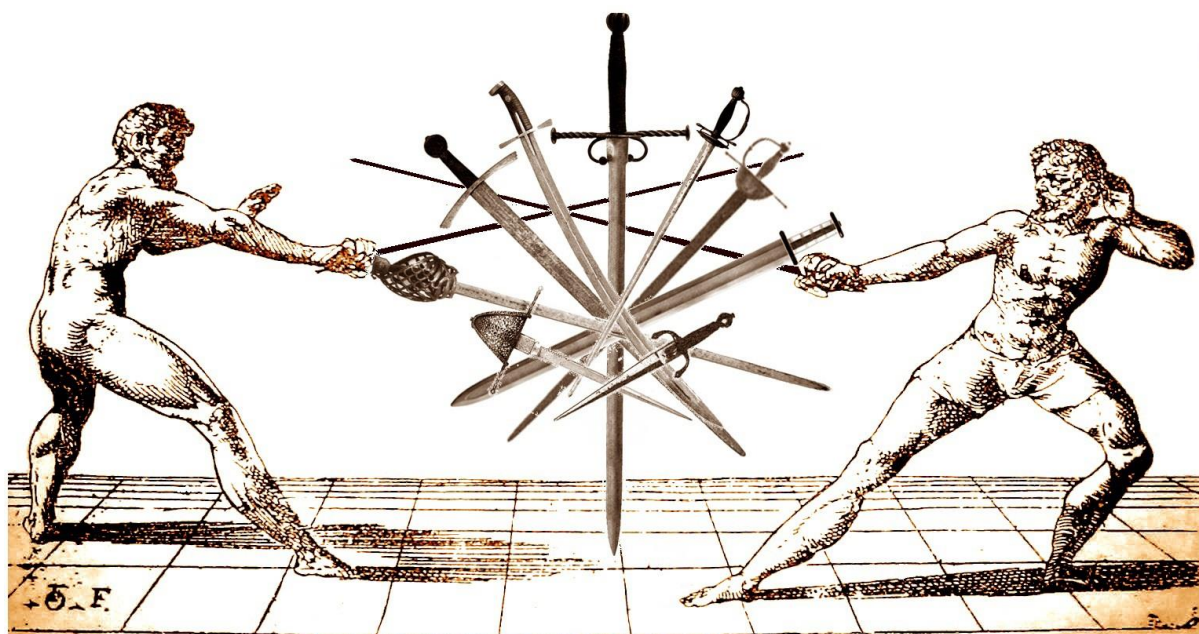
Александар Станковић

КЛАСИЧНО МАЧЕВАЊЕ

- ЕНЦИКЛОПЕДИЈСКИ ПРИРУЧНИК -

*

ТЕОРИЈА И ТЕХНИКА ВЕШТИНЕ
ЕВРОПСКОГ
СТАРОВЕКОВНОГ, СРЕДЊЕВЕКОВНОГ И НОВОВЕКОВНОГ
ЈЕДНРУЧНОГ, ДВРУЧНОГ И ДВРУКОГ
БОРБЕНОГ МАЧЕВАЊА
стилом школе „Свети Ђорђе“

ЕДИЦИЈА „РАПИР“
КЊИГА VIII
Београд, 2016
СИГНАТУРЕ

Поштовани читаоци

У припреми је нова књига чији се излазак из штампе очекује у првој половини 2017. године. Реч је о првој књизи ове врсте у региону.

Богат и целовит извор података и упутстава (преко 500 страна и више од 1000 фотографија и шема) о уметности сценске борбе са посебним акцентом на **сценско мачевање**. Незаобилазни део библиотеке сваког глумца, редитеља, кореографа...и поштоваоца позоришне или филмске уметности.

Александар Станковић

ПОЗОРИШНО МАЧЕВАЊЕ И УМЕТНОСТ СЦЕНСКЕ БОРБЕ

- ЕНЦИКЛОПЕДИЈСКИ ПРИРУЧНИК -

*

Техника, режија и драматургија сценског мачевања. Сценски борбени покрет, историја сценске борбе, плес и сценска борба, методика, звук, светло и сценографија сценске борбе, карактерологија, оружје и опрема сценске борбе, кореографија и дизајн сценске борбе.

Промишљање осветљава.

Ко је лењ за ту светлост духа осуђен је на тумарање по мраку и у својој вештини и свом животу јер не види се гледајући очима већ промишљајући оно што очи виде или не виде.

Зато треба мислити пуно јер како је написао *Леонардо Да Винчи*:
„Ко мало мисли пуно се вара.“

Но, недовољно је мислити само пуно и вешто, треба мислити и одабрано.

Тек ако се не мисли само о опипљивом, свакодневном, пролазном, баналном - „пијачном“ у вештини и животу већ и о суштинском, недодиривом и вечном у њима доспева се не само до неких вредних спознаја већ и на почетак сваке филозофије и мудрости уопште.

У свему се отвара *велики пут* тек кад се престане живети и промишљати само профана свакодневица јер пад у свакодневицу је најнеприметнији, најшири и најраспрострањенији пут у амбис свих ништавила.

Данас људи већином, међутим, промишљају само маргинално, профано и „пијачно“ - *свакодневицу*, јер размишљање захтева да престану трчати, а тако нешто је неприхватљиво кад у бежању од себе треба бити што бржи.

Са овим безглавим тркачима *празнине*, који сваког ко успорава и мисли брзо проглашавају за сметњу, смутњу или будалу, треба бити стално на опрезу јер у својој суманутој јурњави очас повуку у свој понор и себе и сваког око себе.

"Дневник учитеља мачевања"

